

Gorenjski Glas

PETEK, 16. OKTOBRA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 83, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjska obarvana rdeče

Dva dni zapored smo imeli v Sloveniji po več kot sedemsto novih okužb. Vlada je sprejela dodatne omejitvene ukrepe, nekateri začnejo veljati že danes. Od ponedeljka naprej bo pouk od šestega razreda osnovne šole dalje, v srednjih šolah in na fakultetah potekal na daljavo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Premier Janez Janša je v sredo po seji vlade povedal, da bodo nekateri dodatni omejitveni ukrepi veljali za celotno državo, nekateri pa selektivno za posamezno regijo. Večinoma so ukrepi začeli veljati danes, nekateri bodo v ponedeljek. Od danes velja popolna prepoved zbiranja več kot desetih ljudi. Če je dovoljenje NIJZ že izdano, se v posamičnih primerih, ko gre za enkratni dogodek, to upošteva. Posebej so določili rdeče obarvane

statistične regije (med katerimi je tudi Gorenjska), kjer od danes dalje velja splošna prepoved zbiranj, shodov, porok, verskih obredov ...

Z današnjim dnevom je omejeno tudi gibanje iz rdeče obarvanih regij, je pojasnil notranji minister Aleš Hojs, podobno kot je bilo to spomladi, takrat sicer vezano na občine. Med izjemami so odhod na delo, opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, storitev v primeru zavarovanja zdravja, premoženja ..., neposredni družinski

stiki (kot je nega družinskega člana), dostop do lekarn, grobov, zdravstvenih storitev in bolnišnic. Če ste lastnik nekega premoženja, npr. vikenda, iz rdeče obarvane regije lahko odidete. V veljavi so potrebna dokazila (npr. ob naključnih nadzorih policije), podobno kot spomladi. »Lahko so znotraj rdečih regij občine, ki so še vedno vzelenem. Za te je možnost, da župani sami urejajo oziroma omejujejo aktivnosti, ki posledično prinašajo zbiranje ljudi,« je pojasnil Hojs.

► 2. stran

Za t. i. rdeče regije, torej tudi Gorenjsko, z današnjim dnevom velja obvezno nošenje zaščitnih mask tudi na prostem, razen ob predpisanih izjemah. Slika je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

energija narave

SLOVENSKI PELETI

NAKUP PRI PROIZVAJALCU
KONSTANTNA KAKOVOST

IZVEN SEZONSKA CENA

www.lesnipeleti.si

info@lesnipeleti.si

051 250 440

S4Q
KAKOVOSTI RAZRED

OD 232,40 €/t

Priloge: **Karavanke Kranjčanka**
jeseniške novice

NOVO!
Prvi in največji
Miele
razstavn
prostor na
Gorenjskem.

Celovita
ponudba
aparatur
Miele.

Miele

www.etis.si

Vabljeni v
prenovljeni
salon ETIS!

Ljubljanska c. 30
Kranj

ETIS 50 LET

GORENJSKA

**Blizu gradnja
Kranjske iskric**

Kranjski svetniki so sprejeli sklep o lokacijski preveritvi glede ureditve večstanovanjske soseske Kranjska iskrica. Gre za urejanje prostora na območju nekdanjih Gorenjskih mlekarn, kjer je načrtovana gradnja soseske.

5

KRONIKA

**Ukradli dva kompleta
reševalne opreme**

V Gorski reševalni službi Kranj, ki so ji vlomilci iz zavetišča odnesli tehnično opremo za gorsko reševanje, razočarani ugotavljajo, da pred tatovi niso varne niti enote za zaščito in reševanje.

10

CG+

**Med ljubljenci, ki jih
ne vodimo na sprehod**

Radovljčan Sašo Čotar v Ljubljani predstavlja svojo slikovito zbirko pajkov in škorpionov – v njej so največji, najbolj barviti pa tudi najnevarnejši primerki z vseh koncev sveta, med njimi je tudi avstralska črna vdova.

16

ZADNJA

**Nova knjižnica
ima že novo streho**

Po dveh letih in pol je streha nove radovljiške knjižnice zdaj skoraj popolnoma zamenjana, saj je ob vseh večjih deževjih v novo stavbo tekla voda. Ker zamaka tudi v kleti, so že odstranili tlak pred vhodom v knjižnico.

24

VREME

Danes bo oblačno. Jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo po nižinah megla.

☁️☀️ 3/12 °C

jutri: delno jasno

V Cerkljah sprejeli dodatne ukrepe

Cerkljanski župan Franc Čebulj se je že minuli teden kot eden prvih županov pri nas odločil za dodatne ukrepe za zamejitev širjenja koronavirusa.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Odredbo o prepovedi uporabe zaprtih športnih, kulturnih in drugih javnih objektov so v Cerkljah konec minulega tedna sprejeli zaradi hitrega naraščanja števila okuženih s koronavirusom v občini. Po podatkih Covid-19 sledilnika so namreč v občini v zadnjih treh tednih potrdili 34 okužb, medtem ko so v času spomladanskega prvega vala zabeležili zgolj tri.

»Glede na skrb vzbujajoče podatke rasti števila okuženih in informacije, da je bil glavni vir za širjenje okužb skupina občanov, ki se je srečevala na rekreaciji v sosednji občini Šenčur, od tam pa se je novi koronavirus raznesel tudi v nekatera druga društva, sem po pogovoru z ravnateljem osnovne šole, kjer so prav tako zabeležili prve okužbe, odločil za takšen ukrep,« je pojasnil Čebulj.

Čeprav je s tem menda požel nekaj neodobranja nekaterih občanov, je prepričan, da je odločitev prava, in obžaluje le to, da je ni sprejel že kakšen teden prej. Občani pa imajo, kot pravi, na voljo dovolj zunanjih površin in neokrnjene narave, da se lahko rekreirajo tudi na prostem.

Cerkljanski župan, s katerim smo se sicer pogovarjali

Franc Čebulj / Foto: Tina Dokl

še pred sprejemom zadnjih strožjih ukrepov vlade, je bil kritičen tudi do stroke, ki bi se po njegovem mnenju morala hitreje odzvati na zaostrovanje razmer in vladi že prej predlagati dodatne ukrepe.

Čebulj se je z grozno virusa pobleže soočil tudi sam. Pred dnevi je namreč izvedel, da je bil v stiku z okuženo osebo, zaradi česar se je testiral. »Na srečo je bil izvid negativen. Občutek pa je bil zelo neprijeten. Skrbelo me je tako zase, saj sem le že starejši, kot tudi, da ne bi morda okužil še koga. Ne nazadnje pa tudi za delovne občinske uprave. Smo majhna ekipa in hitro bi bili lahko okuženi vsi. Ne znam si predstavljati, kaj bi to pomenilo za delovanje občine,« je še dodal cerkljanski župan.

ZPIZ spreminja poslovanje s strankami

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) Slovenije zaradi širitve okužb z novim koronavirusom spreminja način poslovanja s strankami. Od danes dalje pa vse do preklica ne daje informacij osebno v prostorih območnih enot in izpostav ter ne sprejema zahtevkov na vložišču. Stranke lahko vlagajo zahteve za uporabo

elektronskih storitev ali jih posredujejo po pošti na naslov zavoda, informacije pa lahko pridobijo po telefonu ali po elektronski pošti. Zavod sprejema stranke v prostorih območnih enot in izpostav le v primerih, ko je to nujno potrebno zaradi vodenja postopkov in uveljavljanja pravic stranke, a še to le na podlagi vabila ali predhodnega naročila preko enotnega klicnega centra.

Gorenjska obarvana rdeče

◀ 1. stran

Še ena izjema je vezana na koriščenje turističnih bonov. »Vsem, ki imajo na današnji dan že opravljeno rezervacijo turistične kapacitete, tako migracijo omogočamo, jo pa odsvetujemo,« je včeraj dejal minister Hojs. Koalicija naj bi (do zaključka časopisne redakcije to še ni bilo znano) z amandmajem sicer podaljšala veljavnost bonov.

V rdeče obarvanih regijah zapri gostilne, razen ...

Kjer je breme okužb veliko, je nošnja zaščitnih obraznih mask obvezna tudi na prostem. Izjema ostajajo otroci in osnovnošolci do vključno petega razreda ter vzgojitelji in njihovi pomočniki v vrtcih pri neposrednem delu z otroki.

V oranžnih regijah je število oseb v fitness in zaprtih športnih centrih ter v kozmetičnih in frizerskih salonih omejeno tako, da je za vsako osebo na voljo dvajset kvadratnih metrov, gostinska dejavnost se lahko še naprej opravlja med 6. uro in 22.30. Drugače velja za rdeče regije, torej v tem trenutku tudi za Gorenjsko. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je povedal, da je v rdečih regijah začasno prepovedano ponujanje storitev v fitness in športnih centrih ter gostinska dejavnost (v gostiščih, restavracijah, kavarnah, slaščičarnah, okrepčevalnicah). To pa ne velja za nastanitvene kapacitete, kjer hrano lahko ponudijo gostom, ki pri njih prenočujejo, a samo za mizami z upoštevanjem varne razdalje. Dostava in prevzem jedi sta dovoljena. V kozmetičnih in frizerskih salonih je v prostoru lahko le ena stranka.

Šolanje na daljavo

Od ponedeljka, 19. oktobra, in do 23. oktobra bo pouk od vključno šestega razreda osnovne šole dalje, v srednjih šolah, višjih šolah in fakultetah potekal na daljavo (nekatero fakultete to že prakticirajo). Delo v vrtcih poteka nespremenjeno. Šolska ministrica Simona Kušter je še pojasnila, da bo tudi pouk v glasbenih šolah potekal na daljavo, v zavodih in šolah za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami in prilagojenim programom pa v zavodih oz. šolah. Vse popoldanske aktivnosti v šolah se v omenjenem obdobju ne izvajajo, v zaprtih šolskih objektih so le tekmovanja in treningi za registrirane športnike ob upoštevanju smernic NIJZ.

Foto: Gorazd Kavčič

Nekaj okužb je bilo tudi med dijaki in študenti Dijaškega in študentskega doma Kranj.

Podatki o okužbah na Gorenjskem

V ponedeljek je bilo v Sloveniji potrjenih 398 novih okužb s koronavirusom, v torek in sredo je bil, ob sicer rekordnem številu testiranj (obakrat okrog pet tisoč), izraziti skok ugotovljenih okužb – v torek 707 in v sredo 745. Delež pozitivnih je bil včeraj 14-odstoten.

Še ne tako daleč nazaj je bila Gorenjska regija nekje v sredini po številu okužb, v zadnjih 14 dneh pa z incidenco 322 okuženih na sto tisoč prebivalcev prednjači in je ena od sedmih statističnih regij, ki so že obarvane rdeče. Sledijo ji Koroška, Osrednjeslovenska, Zasavska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija in Posavska regija.

Na širšem Gorenjskem je bilo v torek kar 38 novih okužb v kranjski občini, 25 v Domžalah, 24 v Radovljici, 19 v Škofji Loki, 16 na Jesenicah, 14 v Kamniku, 13 v Mengšu, 10 v Medvodah, po osem v Trzinu in Železnikih, po pet v Cerkljah in Žireh, po štiri v občinah Bled, Gorenja vas - Poljane, Šenčur in Kranjska Gora, po tri v Moravčah, Trzinu, Komendi, Bohinju, Preddvoru in Žirovnici, dve v Lukovici, po ena pa v Naklem, Vodica in Gorjah.

V sredo so na širšem Gorenjskem potrdili 34 okužb v Kranju, 25 v Domžalah, 20 v Škofji Loki, 18 na Jesenicah, 13 v Radovljici, 11 v Kamniku, po sedem v Kranjski Gori in Medvodah, po pet v Gorenji vasi - Poljanah in Mengšu, po štiri v Šenčurju in Moravčah, tri v Trzinu, po dve v Gorjah, Bohinju, Železnikih, Naklem, Cerkljah in Vodica, po eno pa na Bledu, v Preddvoru, Žireh in Komendi.

V slovenskih bolnišnicah je bilo včeraj hospitaliziranih

222 bolnikov z boleznijo covid-19, od tega jih je bilo štirideset v intenzivni negi. V prvih treh dneh tedna je umrlo sedem oseb, skupaj do zdaj 176. Aktivnih okužb je že blizu pet tisoč. »Epidemiologi v enem dnevu ne zmorejo več opraviti poizvedovanj vseh primerov,« je povedal vladni govorec Jelko Kacin.

Poveljnik republiške Civilne zaščite (CZ) Srečko Šestan bo vsem poveljnikom občinskih štabov CZ poslal nabor ukrepov.

Med domovi starejših največ okužb v Škofji Loki

Po včerajšnjih podatkih (do zaključka časopisne redakcije) med gorenjskimi domovi za starejše okužbe niso potrdili samo v Domu dr. Janka Benedika in Domu starejših Naklo. V Naklem se je sicer v ponedeljek sestal ožji občinski štab Civilne zaščite, še pred novimi vladnimi ukrepi so, kot je povedal župan Ivan Meglič, pozvali k odgovornosti, naj v občini odpovejo vse prireditve in športne aktivnosti v dvoranah.

V centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka so imeli včeraj potrjene okužbe pri 21 stanovalcih in šestih zaposlenih, za štiri zaposlene in sedem stanovalcev pa so še čakali rezultate testov. »Najhujša je negotovost in tudi to, kje vse se še lahko razvije okužba,« je povedala direktorica centra Silva Košnjek.

V Domu upokojencev Kranj so imeli do včeraj eno okužbo med stanovalci in eno med zaposlenimi. »Izvajamo tudi pomoč na domu, kjer je ena oskrbovalka pozitivna, vendar zadnjih 13 dni ni bila v delovnem okolju. Okužbe med seboj niso povezane, saj prva izvira iz bolnišnice, drugi dve pa sta iz

domačega okolja,« je povedala direktorica kranjskega doma upokojencev Nadja Gantar, ki upa, da bodo uspešno omejili širitev okužbe.

Tudi Deos, Center starejših Medvode je, zaradi razjasnitve epidemiološke situacije zaprt tako za obiskovalce kot za izhode stanovalcev, je včeraj povedal direktor centra Blaž Razvornik. Kot je pojasnil: »Okužbo smo zabeležili pri zaposleni, ki je v karanteni in že od petka ni bila v delovnem procesu.«

Stanje v kranjski bolnišnici

V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj sta se do zdaj dve zaposleni okužili v domačem okolju, sprejeli so tudi dve pacientki s potrjeno okužbo, od tega so eno premestili v Ljubljano, druga pa je rodila pri njih in so jo namestili v prostore za izolacijo, ki so jih uredili za primer obravnave pacientk z okužbo. »V nobenem primeru ni prišlo do prenosa okužbe, ker smo pravilno in pravočasno ukrepali,« so sporočili iz bolnišnice. Zaposleni sta ostali doma do ozdravitve. Vse osebe, ki so bile bodisi v stiku s pacientkami bodisi z zaposlenima, so preventivno začasno umaknili iz delovnega procesa in jih večkrat testirali na okužbo.

Nekaj okužb se je pojavilo tudi med dijaki in študenti Dijaškega in študentskega doma Kranj. Vsi oboleli so doma v karanteni, prav tako njihovi stanovalci. Vsi stanovalci pa so dolžni upoštevati tudi pravila bivanja v domu v času širjenja virusa, ki so jih prejeli ob prihodu. Zunanjim obiskovalcem vstop v dom ni dovoljen, razen v dogovoru z upravo doma, so zapisali na spletni strani.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme FRANC KREK iz Gorenje vasi.

Trije scenariji za Pokljuko

Izvedba svetovnega prvenstva v biatlonu na Pokljuki naj ne bi bila vprašljiva, organizatorji pa zaradi širjenja koronavirusa pripravljajo tri različne scenarije. Odločitev bodo sprejeli do začetka novembra.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje - Na Rudnem polju na Pokljuki je že zapadlo toliko naravnega snega, da je bil do včerajšnjega dežja že mogoč tek na smučeh. Uredili so proge v dolžini 400 m, ki pa so bile namenjene izključno treningom reprezentanc in klubom, medtem ko rekreativni tek še ni bil mogoč. Bolj kot snežne razmere skrbijo razmere v zvezi z novim koronavirusom. Pokljuka bo namreč v letošnji zimi gostila svetovno prvenstvo v biatlonu, in sicer med 9. in 21. februarjem. Le-to naj ne bi bilo ogroženo, so pa v igri različni scenariji izvedbe predvsem glede gledalcev.

»Svetovno prvenstvo na Pokljuki je bilo na zadnji seji Izvršnega odbora Mednarodne biatlonske zveze tudi uradno potrjeno v zastavljeni obliki in v zastavljenem koledarju. Priprave potekajo nemoteno. Dogovorili smo se za pripravo treh scenarijev. Po scenariju A bi bilo svetovno prvenstvo izvedeno v zastavljenem, polnem obsegu z v povprečju 12 tisoč gledalci na tekmi. Pripravili smo celoten elaborat izvedbe, ki predvideva vse organizacijske ukrepe, podrobnosti za izvedbo tega prvenstva. Na podlagi trenutne situacije smo se že predhodno odločili tudi za pripravo B in C scenarija. B-scenarij je, da se prvenstvo

Na Pokljuki so v preteklih dneh nekaj snežnih treningov opravili tudi slovenski biatlonci in biatlonke, potekajo pa tudi priprave na februarско svetovno prvenstvo v biatlonu. / Foto: ŠD Pokljuka

izvede po trenutnih omejitvah, torej z do 500 gledalci, in C scenarij, da če se bo epidemiološka slika izboljšala, bi bilo na tekmi poleg teh 500 VIP gledalcev še 2500 gledalcev, razdeljenih v več sektorjih. Do 20. oktobra bomo razdelali tudi ti možnosti in se odločili, v kateri smeri se prvenstvo v organizacijskem smislu pripravlja naprej. Končno odločitev moramo sprejeti do začetka novembra. 5. januarja bomo že začeli s postavitvijo vseh začasnih objektov, na katerih bo temeljila izvedba,« je pojasnil Tim Farčnik, generalni sekretar OO Pokljuka, in dodal, da na Pokljuki že potekajo infrastrukturni posegi: »V delu je tako imenovani tretji voznik - preplastitev zadnjega dela ceste do Pokljuke, kar je za nas

pomembno z vidika ureditve parkirišč in dostopa gledalcev. Pomembna sta še dva ukrepa: vhod na strelišče oziroma na stadion in projekt elektrifikacije in optičnega omrežja na samem prizorišču.« S strani Mednarodne biatlonske zveze so organizatorji prvenstva na Pokljuki 10. septembra dobili vse covid standarde, po katerih ga bodo morali izpeljati, ob tem pa upoštevati tudi priporočila in ukrepe v Sloveniji.

Prvenstvo z manj gledalci bi seveda pomenilo velik izpad na prihodkovni strani. »Eden izmed osrednjih motivov organizacije svetovnega prvenstva je bila tudi promocija Pokljuke v mednarodnem okolju, zlasti pridobiti čim večje število tujih gledalcev, ki bi se potem vračali,

in na ta način oblikovati tudi turistične produkte, kar bi pomembno vplivalo na prihodnji razvoj Pokljuke. Glede na znano situacijo se je to sedaj spremenilo. Kljub vsemu si bomo prizadevali, da Pokljuko razvijamo tudi brez ali z omejenim številom gledalcev. Kar se tiče finančnih posledic, bomo razdelali, kaj v tem smislu pomenita scenarija B in C. Seveda bo izpad prihodkov večji od zmanjšanja stroškov. Prodaja vstopnic je eden izmed pomembnih virov financiranja v finančnem načrtu. Še vedno računamo na podporo Vlade RS, s katero so pogovori v teku, kot drugo pa se načrtuje zmanjšanje stroškov povsod, kjer se to da. To so nove okoliščine, s katerimi se moramo soočiti,« je še povedal Farčnik.

k

KOMENTAR
ANA ŠUBIC

Gasilci v senci korone

Koronavirus in z njim povezane posledice so že nekaj časa najbolj obravnavana tema v medijih, v teh dneh, ko je prišlo do bliskovitega širjenja okužb in zaostrovanja ukrepov, pa še toliko bolj. Teme za novinarske prispevke se ponujajo same od sebe, ob tem pa nekatera področja ostajajo v senci kaotičnega dogajanja. Oktobar je tudi mesec požarne varnosti, zato bodo te vrstice namenjene gasilcem. Ti so v preteklih letih običajno pripravili mnoge dogodke, s katerimi so ozaveščali ljudi in jim predstavljali svojo dejavnost. Letos pa so gasilci pri oktobrskih aktivnostih močno omejeni in tako so v »svojem« mesecu precej spregledani. A ne bi smelo biti tako, saj so prav oni tisti, na katere se lahko zanesemo ob naravnih in drugih nesrečah, ki bodo brez pomisleka vse spustili iz rok in odhiteli na pomoč.

A kaj, ko ponekod niso sprejeli zgolj v teh neugodnih časih. Znanec iz gasilskih vrst mi je nedavno potarnal, da ima marsikdaj občutek, da je delo prostovoljnih gasilcev že na splošno prezrto. Ko je huda ura in se tako kot že ničkolikokrat doslej izkažejo, pohval na njihov račun ne manjka, a so kmalu za tem spet pozabljeni in skorajda »nebodijihreba«.

V Sloveniji je poleg poklicnih gasilskih enot več kot 1300 prostovoljnih gasilskih društev, ki imajo 164 tisoč članov, od tega 50 tisoč operativnih. Ga-

silci opravijo ogromno ur prostovoljnega dela. Ne le v času intervencij, pač pa so tu še organizacijske naloge, usposabljanja, delo s podmladkom pa tudi skrb za prostore in opremo. Kljub podpori občin in sponzorjev denar za investicije v gasilske domove in nova vozila zbirajo še z veseljem, ki pa jih letos niso mogli organizirati, zato so bila društva ob pomembnem viru prihodkov. Pred leti so v enem od gasilskih društev v prostem času celo sadili drevesa – vse s ciljem, da bi čim prej prišli do novega gasilskega doma, poleg tega so njegovi člani na gradbišču pustili ogromno ur, da za dela, ki so jih lahko opravili sami, niso najemali obrtnikov.

Čeprav svoje delo opravljajo prostovoljno v korist skupnosti, morajo gasilska društva kupiti tudi precej opreme. Pa ne samo to: čeprav delujejo v sistemu zaščite in reševanja, morajo za vso opremo plačati še DDV, kar kaže na mačehovski odnos države do gasilcev, me je opozoril še en gasilski kolega.

Če kdo, bi si prostovoljni gasilci nedvomno zaslužili izboljšanje svojega položaja, a žal je na področju gasilske dejavnosti neurejenih še mnogo stvari. Da cenimo njihovo nesebično in požrtvovalno delo, pa jim lahko pokažemo tudi občani. Če ne prej, čez dva meseca, ko nas bodo, če bodo seveda razmere dopuščale, znova obiskali z novoletnimi koledarji in nam zaželeli vse dobro.

0 izzivih vodenja v globalni krizi

Rdeča nit letošnjega Predsedniškega foruma, ki ga pripravlja IEDC – Poslovna šola Bled, je bila koronska kriza, ki je prinesla velike spremembe in težave.

MATEJA RANT

Bled – Predsedniški forum, ki ga je minuli petek IEDC – Poslovna šola Bled organizirala v sodelovanju z International Academy of Management, je prvič potekal prek spleta. Spremljalo ga je 250 voditeljev in akademikov iz 37 držav, so sporočili iz IEDC – Poslovne šole Bled. »Skupni imenovalec vseh dosedanjih pandemij so velike spremembe in te se ne bodo ustavile, tudi če jih ignoriramo, zato jih moramo znati upravljati,« je poudaril poslovni svetovalec in ustanovitelj Adizes Institute Ichak Adizes. Težave so po njegovih besedah vedno rezultat razgradnje, zato si je

za njihovo rešitev treba prizadevati za ponovno povezovanje, in sicer tako na ravni podjetja kot skupnosti in države. »Za to pa je nujno medsebojno zaupanje in spoštovanje.« Kot je dodal, je covid globalni problem, zato zahteva globalno rešitev. »Svet bolj kot kdajkoli postaja eno ... Da bi rešili težavo, moramo razmišljati kot eden.«

V sklopu predsedniškega foruma so pripravili tudi okroglo mizo z gospodarstveniki. Direktorica Siemens Slovenija in predsednica uprave Siemens Hrvaška Medeja Lončar je poudarila, da je podjetje v zadnjih desetih letih izvedlo velike spremembe – spremenilo se je iz konservativne inženirske

družbe v moderno digitalizirano podjetje, med drugim je številne dejavnosti izločilo v ločena podjetja. Po oceni predsednika uprave NLB Blaža Brodnjaka je zdaj velika priložnost, da se regija pozicionira globalno. »Zdaj je čas za integracijo,« je poudaril in dodal, da se ta začne na lokalni ravni s političnim prepoznavanjem, da moramo govoriti isti jezik, in z opredelitvijo ambicije države, da se vrne na položaj, ki ga je že imela do leta 2008, ko je bila ena najboljših tranzicijskih gospodarstev v Evropi. Priložnosti med drugim vidi v vračanju proizvodnje bližje Evropi, pri čemer ima lahko pomembno vlogo tudi Luka Koper, prek katere je

najbližja pot do evropskih industrijskih središč. Predsednik uprave Luke Koper Dimitrij Zadel je dejal, da se prilagajajo spremembam in pripravljajo na pokoronsko obdobje. Zaveda se, da je pred njimi več izzivov, med drugim okoljskih vprašanj, a verjame, da jim bodo kos. Franjo Bobinac, podpredsednik v skupini kitajskega Hisensa, ki je med drugim lastnik Gorenja, pa je dejal, da so po izbruhu pandemije med drugim spremljali spremembe ravnaj potrošnikov in prilagodili prodajo izdelkov dejstvu, da so bili ljudje več doma. Okrepili so spletno prodajo, ki je dosegla 40 odstotkov celotnega poslovanja.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Bo SIJ Acroni ogreval Jesenice

V največjem jeseniškem podjetju začnajo projekt, s katerim bi proučili možnosti za vzpostavitev sistema izrabe odvečne toplote za daljinsko ogrevanje mesta.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V podjetju SIJ Acroni na Jesenicah so začeli projekt, s katerim bodo proučili možnost za vzpostavitev napredne energetske skupnosti na Jesenicah. V praksi bi to pomenilo, da bi z odvečno toploto iz podjetja daljinsko ogrevali mesto, obenem bi na strehi podjetja postavili sončno elektrarno, postavili pa bi tudi lastno vodikarno. Kot so pojasnili v Skupini SIJ, je SIJ Acroni največji lokalni delodajalec, ki ima obrate skoraj v samem centru mesta Jesenice. Obenem tesno sodeluje z lokalno skupnostjo in je zato idealen partner za proučitev vseh priložnosti za vzpostavitev energetske skupnosti, ki bo v prihodnje igrala vedno večjo vlogo pri »sobivanju« energetske intenzivne industrije in urbanega okolja.

Samo Lečnik, vodja energije v Skupini SIJ, je povedal: »Za uresničitev napovedanih ciljev smo si zadali predvsem tri projekte – izkoriščanje odvečne toplote za ogrevanje mesta, postavitev do petmegavatne sončne elektrarne in postavitev vodikarne.« Med proizvodnim procesom v SIJ Acroniju namreč nastaja veliko

odvečne toplote, zato želijo urediti odvajanje dela odvečne toplote v sistem daljinskega ogrevanja Jesenic. Proučujejo tudi primernost streh SIJ Acronijevih obratov za postavitev trimegavatne sončne elektrarne. Pred leti so v SIJ Acroniju za potrebe tehnoloških procesov vodik proizvajali v lastni vodikarni, sedaj pa ga v plinasti obliki kupujejo na trgu. Razmišljajo o ponovni postavitvi vodikarne s priključno močjo en megavat. Tudi v tem projektu želijo sodelovati z lokalno skupnostjo; če bi proizvajali več vodika, kot ga potrebujejo, bi lahko presežki sodelovali pri morebitnih transportnih projektih, vodik je namreč alternativno pogonsko gorivo tudi v cestnem prometu.

Projekt, imenovan Creators, bo financirala Evropska unija v višini 5,3 milijona evrov. Koordinator projekta je inženirsko in gradbeno podjetje Cordeel s sedežem v Belgiji, v njem pa sodeluje 17 partnerjev iz osmih držav, iz Slovenije poleg SIJ Acronija še Institut Jožef Stefan, ki koordinira slovenske partnerje projekta, BTC in Elektro Gorenjska.

Projekt so začeli izvajati še v estonskem Tartuju, belgijemskem Temseju in Barceloni.

KamRa pripravlja doživljajske delavnice

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V Mladinskem centru KamRa razmeram navkljub načrtujejo kreativno jesen. KamRo bodo od prihodnjega tedna naprej za dva meseca vsak torek od petih popoldan do osmih zvečer spremenili v podjetniški »event laboratorij«. V njem se bodo udeleženci med drugim naučili uspešne in samostojne organizacije dogodka, priprave programa (kljub omejenemu proračunu), kako izvrstno izpeljati marketing, samozavestno voditi program, kako prilagoditi program trenutnim razmeram pandemije in kako dogodek uporabiti za promocijo lastne blagovne znamke, pravijo v mladinskem centru KamRa, ki deluje v okviru Ljudske univerze Radovljica.

Brezplačna delavnica, še pojasnjujejo v KamRa, je namenjena mladim kreativcem, starim do 29 let. Medse vabijo vse, ki se želijo naučiti samostojno in samozavestno, od ideje do izvedbe organizirati dogodek, s tujko event.

Mentorici Urška Ambrožič in Ana Pirih jih bosta o tem poučili s pomočjo razstave modernega mozaika, ki bo ob zaključku dvome-sečnega sklopa delavnic odprta in vidna širši javnosti. Kot gostja se bo mentoricama pridružila še kustosinja Marija Skočir, sicer vodja dveh galerij v Ljubljani, ki bo iz svojih bogatih izkušenj priprave in organizacije razstav udeležence skozi živahen program usmerila na pot samostojnega, a še vedno timskega raziskovanja, obljublajo organizatorji.

»Nikoli me ni bilo sram, da sem odvisen od pomoči«

Jeseničan Uroš Pavlič že vrsto let prihaja po pomoč na jeseniški Rdeči križ. Zaradi spleta življenjskih okoliščin se je znašel tudi v socialni stiski, a prositi za pomoč ga ni bilo nikoli sram. V Sloveniji pod pragom revščine živi že vsak osmi prebivalec.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Nikoli me ni bilo sram, da sem odvisen od pomoči Rdečega križa. Resnično globoko cenim njihovo požrtvovalno delo, predvsem pa iskreno sočutje in prijazne spodbude,« pravi Uroš Pavlič z Jesenic, eden od uporabnikov paketov pomoči Rdečega križa Slovenije. Brez sramu odkrito govori o svoji življenjski zgodbi, ko je kot nadarjen hokejist, državni reprezentant, na tekmi z ljubljansko Olimpijo doživel hud padec na glavo. V trenutku je bilo konec sanj o nastopu na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu in za kar nekaj časa ga je poškodba pahnila tudi v brezno hude depresije. V stiski, ki se je odrazila tudi na drugih področjih življenja, se je bil prisiljen po pomoč obrniti tudi na jeseniški Rdeči križ. Redno prihaja po pakete s hrano, ob tem pa mu, kot pravi, veliko pomenijo tudi tople besede zaposlenih in prostovoljcev. Sam je uteho in pot našel tudi v veri, kot Jehovova priča.

V stiski upokojenci, samohranilci, priseljenci ...

Kot je povedala Rina Beravs Zor iz jeseniškega območnega združenja Rdečega

Po pakete s hrano prihajajo upokojenci, priseljenci, družine z nizkimi dohodki ... / Foto: Gorazd Kavčič

križa Slovenije, pomoč v obliki paketov s hrano uporabnikom olajša najhujšo socialno stisko. Med uporabniki so tako upokojenci kot samohranilci in družine. Šte-

eden od staršev brez dela ali pa sicer delata oba starša, a imata oba nizki plači in ti ne zadoščata za normalno preživetje. Iz meseca v mesec se težko prebijajo tudi samoh-

Sedemnajsti oktober je mednarodni dan boja proti revščini. V letu 2019 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 12-odstotna. To pomeni, da je z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, živelo približno 243 tisoč prebivalcev Slovenije oziroma vsak osmi prebivalec.

vilni upokojenci imajo nizke pokojnine; dokler sta pokojnini dve, še nekako gre, po smrti enega od zakoncev pa je z eno nizko pokojnino težko preživeti. Po pomoč prihajajo tudi družine, kjer je

raniške oziroma samohranilci, ki sami skrbijo za otroke. Med uporabniki na Jesenicah je tudi veliko priseljencev, njihova socialna stiska se običajno začne kazati novembra ali decembra, ko

se zaključí sezona v gradbeništvu, in potem pridejo po pomoč na Rdeči križ.

Prag revščine v Sloveniji

V Sloveniji je v letu 2019 z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, živelo 12 odstotkov ali 243 tisoč ljudi, kažejo podatki Statističnega urada. Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo je v Sloveniji v letu 2019 znašal 8440 evrov, mesečni pa 703 evre. To pomeni, da so bile osebe, katerih neto razpoložljivi dohodek na odraslo osebo na mesec je bil nižji od 703 evre, izpostavljene tveganju revščine.

Najbolj izpostavljene nevarnosti, da zaidejo v revščino, so ženske, predvsem starejše od 65 let, s starostjo pa se ta številka še viša. Med ženskami, starejšimi od 75 let, je že skoraj vsaka tretja izpostavljena nevarnosti, da pade pod prag revščine. Glede na tip gospodinjstva so v najslabšem položaju enočlanska, saj kar 38 odstotkov oseb iz teh gospodinjstev živi pod pragom revščine. Med gospodinjstvi z vzdrževanimi otroki pa so v najslabšem položaju osebe v enostarševskih gospodinjstvih z vsaj enim vzdrževanim otrokom.

Vrtec ima novo preobleko

V enoti Deteljica Vrtca Tržič so zaključili energetske sanacije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Bistrica pri Tržiču – V prvem sklopu energetske sanacije Vrtca Tržič, enote Deteljica v Bistrici pri Tržiču, so v lanskem poletju zamenjali centralno napravo s toplotno črpalko ter stavbno pohištvo. Letos poleti so obnovili še fasado, jo toplotno izolirali in zamenjali streho na novejšem delu enote. Vzponredno z deli na zunanosti so se v vrtcu odločili za obnovev lesenih oblog na hodnikih. V času del so otroci in vzgojiteljice vrtca gostovali v drugih enotah Vrtca Tržič. »Kljub temu da zunanja dela niso bila še čisto zaključena, smo prvi teden septembra

Pretekli teden so zaključek del zaznamovali z manjšo slovesnostjo.

odprli vrata in v vrtec sprejeli 215 otrok. Vsi zaposleni smo se potrudili, da so bili otroci toplo sprejeti in da smo tudi otrokom, ki so prvič vstopili v vrtec, omogočili čim lažji prehod pri uvajanju v novo okolje,« je povedala vodja enote Deteljica Andreja Pogacnik.

Prejšnji teden so zaključek del zaznamovali z manjšo slovesnostjo, ki sta se je udeležila tudi ravnateljica Vrtca Tržič Tatjana Blažič in domači župan Borut Sajovic. Energetska prenova enote Deteljica je bila sofinancirana v okviru operacije Celovita energetska obnova objektov v lasti Občine Bohinj in Občine Tržič.

Blizu gradnja Kranjske iskrice

Kot kaže, se na območju nekdanjih Gorenjskih mlekarn vendarle obeta gradnja že dolgo načrtovanega stanovanjskega naselja, ki ga bo gradil Iskraemeco.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na sredini seji sprejeli sklep o lokacijski preveritvi glede ureditve večstanovanjske soseske Kranjska iskrice. Gre za urejanje prostora na območju nekdanjih Gorenjskih mlekarn, kjer se bo na nekaj več kot 2,6 hektara zemljišča gradila večstanovanjska soseska. Tako so tudi potrdili, da se veljavni izvedbeni prostorski načrt lahko deloma spremeni za potrebe združitve trgovske dejavnosti v obsegu do 2500 kvadratnih metrov v pritličju večstanovanjske stavbe in normativa za določitev parkirnih mest na stanovanjsko enoto večstanovanjske stavbe.

Predvidena je namreč gradnja 375 stanovanj, od tega šestdeset varovanih. Parkirni normativ za osebna motorna vozila se bo sicer zmanjšal na 1,5 parkirnega

prostora na stanovanje, kar pa je tudi standard pri gradnjah Stanovanjskega sklada RS, vendar bo treba zato okrepiti ukrepe trajnostne mobilnosti za to območje. Načrt tako predvideva postajališče javnega potniškega prometa, ki bo peš dostopno v času treh minut, uredili bodo prostore za parkiranje koles, vzpostavili postajo za izposajo koles z ure-

je namreč z natečajem pridobil urbanistično-arhitektonske rešitve, ki so primernejše od predpisanih z vidika urejanja prostora, varstva okolja in učinkovite rabe energije. »Glede na načrte, ki smo jih videli, bo celoten promet potekal pod zemljo, kar pomeni, da bo celotno naselje ozelenjeno. Poleg tega je investitor sledil viziji Mestne občine Kranj,

da so prepričani, da bo parkirišč dovolj, prav tako pa naj ne bi bilo težav glede prostora v šolah.

»Gradbeno dovoljenje za širitev Osnovne šole Stana Žagarja smo dobili in računam, da bomo v letu in pol dobili šest novih učilnic, novo telovadnico in nove skupne prostore. Od ministrstva za izobraževanje, znanost in šport smo brezplačno dobili nekdanjo trgovsko šolo, ki jo bomo prenovili in energetsko obnovili in bo predstavljala podružnično šolo za Osnovno šolo Jakoba Aljaža. Vrtčevskih kapacitet je dovolj, v neposredni bližini Kranjske iskrice pa je tudi še nekaj zemljišča, ki je v lasti ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. To je nekdanja Mlekarska šola. Če se bo pokazala potreba, bo moč po obnovi uporabiti tudi te prostore,« je še povedal župan Rakovec.

Na območju nekdanjih Gorenjskih mlekarn se načrtuje soseska večstanovanjskih blokov ter stolpičev v enem delu in živilske trgovine z varovanimi stanovanji v drugem. Investitor želi narediti zeleno sosesko z dostopnimi stanovanji in moderno infrastrukturo.

ditvijo kolesarskih poti z navezavo na kolesarsko omrežje, uredili parkirna mesta za souporabo vozil in polnilnice za e-avtomobile.

Investitor Iskraemeco oziroma egipčanski El Sewedy

da uporabljamo alternativna prevozna sredstva, in ne toliko avtomobile. Prav tako bo v naselju manjši trgovski objekt s spremljajočimi dejavnostmi,« je pojasnil kranjski župan Matjaž Rakovec in

Častni občan kranjske občine bo Anton Rešek

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki so sledili predlogom Komisije za nagrade in priznanja ter na sredini seji soglasno potrdil prejemnike priznanj Mestne občine Kranj za letošnje leto. Naziv častni občan mestne občine Kranj bo za ohranjanje vrednot in zgodovinskega

spomina o razvoju slovenske samostojnosti in državnosti prejel Anton Rešek. Nagrado Mestne občine Kranj bo prejel Alojz Ajdič, listini o priznanju pa Marjana Jekovec in Janez Cuderman. Veliko plaketo Mestne občine Kranj bodo prejeli Igor Prašnikar, Franc Jerala in Žarko Matijašević, veliko Prešernovo plaketo pa Alenka Jenko Boh.

Lani skoraj štiriinpetdeset milijonov ton e-odpadkov

Kranj – Ob tretjem mednarodnem dnevu e-odpadkov (14. oktober) se je WEEE forum, evropsko združenje skupnih shem ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo, osredotočil na ozaveščanje o problematiki tovrstnih odpadkov. »Ocenjujejo, da smo lani na svetu pridelali 53,6 milijona ton e-odpadkov, kar je več kot kadarkoli doslej, do leta 2030 pa naj bi količina narasla na neverjetnih 75 milijonov ton letno, kar pomeni devet kilogramov na Zemljana,« so sporočili iz družbe Zeos, nosilke nacionalne ter neprofitne skupne sheme ravnanja z e-odpadki ter odpadnimi baterijami in nagrobnimi svečami. E-odpadki imajo tudi visoko vrednost: surovine, ki jih vsebujejo lani pridelani, so bile vredne približno 51 milijard evrov. »Uradno smo reciklirali manj kot 18 odstotkov e-odpadkov, ostali pa so pristali na odpadnih, zgoreli ali bili nezakonito preprodani in obdelani na načine, ki ne ustrezajo standardom. In to kljub temu, da kar 71 odstotkov svetovne populacije zavezuje zakonodaja na področju e-odpadkov,« so opozorili v družbi Zeos.

KPK o pravnem poslu

Komisija za preprečevanje korupcije je septembra obravnavala domnevno kršitev s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) glede nasprotja interesov v javnem zavodu Dom Petra Uzarja Tržič.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je postopek začela na podlagi prijave, ki jo je prejela letos in v kateri je prijavitelj navedel, da je nekdanja direktorica javnega zavoda Dom Petra Uzarja sklenila pogodbo o naročilu avtorskega avdiovizualnega dela, ki naj bi bila sklenjena v nasprotju z dolžnim izogibanjem nasprotju interesov in za javni zavod predstavlja škodljiv pravni posel. Komisija je v okviru postopka pridobila dodatno dokumentacijo in pojasnila s strani javnega zavoda. Ugotovila je, da je tedanja direktorica doma s tem, ko je septembra 2018 podpisala Pogodbo o naročilu avtorskega avdiovizualnega dela z Zavodom Kinoks, s katerim je hkrati podpisala pogodbo tudi kot fizična oseba (izvršna producentka), pridobila določene pravice skladno z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah. Po mnenju KPK se je s tem znašla v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, in ni storila vsega, da

se mu izogne, s čimer je ravnala v nasprotju z določbami 37. člena ZIntPK. Komisija je tudi ugotovila, da tedanja direktorica o navedenih okoliščinah ni predhodno pisno obveščala svojega predstojnika, s čimer so podani znaki kršitve določb 38. člena ZIntPK, zato KPK pooblaščenici uradni osebi predlaga preučitev uvedbe prekrškovnega postopka.

Dom Petra Uzarja je tedaj vodila dr. Anamarija Kejžar. Kot je pojasnila za Gorenjski glas, ji je bilo v anonimki, poslani na KPK, očitano tudi, da se je okoristila s »kupi denarja in prostovoljnimi prispevki« s filmom Ne pozabi name, ki so ga posneli v njenem zadnjem letu v tržiškem domu. »Ob skrbni preiskavi KPK ni odkrila niti evra, s katerim bi se okoristila, dokazala sem, da sem obvestila predstojnika, kot to določa zakon, preiskavo pa so zaključili neupoštevajoč materialna dejstva s sklepom, da bi preprečila nasprotje interesov. Torej ne, da sem prišla v nasprotje interesov, temveč da nisem naredila

vsega, da bi preprečila sploh možnost nastanka,« je dejala dr. Kejžarjeva. »Dejstvo je, da je moja vloga v filmu izvršne producentke bila z namenom, da prispevam svoj kreativni del v obliki sodelovanja pri nastajanju osnovne zgodbe, izbiri sogovornikov, določanju vsebin, ki so dokaz našega projekta oskrbe ljudi z demenco v Domu Petra Uzarja, da snemalno ekipo seznanim s posebnostmi, začrtam snemanje, ki ne bo moteče za stanovalce in tudi za zaposlene in svojce, ki poleg stanovalcev nastopajo v filmu – začrtam zgodbo in idejo filma ...« In sklenila: »Kakšni naj bi bili po KPK domnevni osebni interesi zame pri snemanju filma? Da se skozi film promoviram (čeprav sem se namenoma izvzela iz kadrov filma). In drugi osebni interes – da pridobim izkušnje s snemanjem filma. No, snemanje filmov mi v tridesetih letih dela ni prišlo na pamet in mi tudi ne bo, promovirajo pa me rezultati mojega dela. Včasih je očitno bolje delati nič, kot delati dobro.«

En voznik, katerikoli avto!

Zavarovanje za mlade voznike.

- Do 25 % popusta z aplikacijo DRAJV.
- 10 % popust za opravljen e-izpit in preizkus varne vožnje.

Vse bo v redu.

120let

www.triglav.si

Razdelili pomoč s »koronaračuna«

Za reševanje posledic epidemije se je na računu Rdečega križa Kamnik zbralo slabih šest tisoč evrov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik je skupaj z Občinskim štabom Civilne zaščite in Območnim združenjem Rdečega križa Kamnik na pobudo svetnika Antona Tonea Smolnikarja aprila odprla poseben transakcijski račun za zbiranje donacij, katerega namen je blažitev posledic epidemije koronavirusa in pomoči potrebnim. Na računu se je v tem času zbralo 5815 evrov, denar pa so prispevali večina strank in list, ki imajo svoje člane v občinskem svetu, nekateri občinski svetniki in občani.

Župan Matej Slapar je septembra imenoval strokovno

komisijo, ki je denar na sestanku pred dnevi tudi razdelila. Komisijo so sestavljali pobudnik akcije Anton Tone Smolnikar, Katja Vogel iz občinske uprave, Lidija Kos s Centra za socialno delo, Viktor Mikek iz Rdečega križa Kamnik in Tina Plahutnik, predstavnica kamniških osnovnih šol.

Soglasno so sklenili, da denar razdelijo Rdečemu križu Kamnik (1257,50 evra), Župnijski karitas Kamnik (1257,50 evra) ter osnovnim šolam v občini – OŠ Frana Albrehta (800 evrov), OŠ Šmartno v Tuhinju, OŠ Stranje, OŠ Marije Vere in OŠ Toma Brejca (po 500 evrov) in OŠ 27. julij (300 evrov).

Na Bledu največ slovenskih gostov

Bled – V prvih devetih mesecih letošnjega leta so največ nočitev na Bledu ustvarili slovenski gostje. V tem obdobju so na Bledu našli dobrih 418 tisoč nočitev, od tega so jih skoraj 134 tisoč ustvarili slovenski gostje, je pojasnila Romana Purkart iz Turizma Bled. Po ustvarjenih nočitvah sledijo Nemci z več kot 90 tisoč nočitvami, na tretjem mestu pa so Italijani z okrog 25 tisoč nočitvami. Za primerjavo je še navedla, da so na Bledu v enakem obdobju lani našli nekaj več kot 971 tisoč nočitev, od tega so jih slovenski gostje ustvarili nekaj manj kot 38 tisoč. V septembru so na Bledu našli slabih 64 tisoč nočitev, v lanskem septembru pa 130 tisoč. Tudi v septembru so letos prednjačili slovenski gostje z 31 tisoč ustvarjenimi nočitvami, sledijo Nemci z 20 tisoč nočitvami in Avstrijci z 2800 nočitvami.

Svet zavoda Osnovne šole Stražišče Kranj, Šolska ulica 2, 4000 Kranj na podlagi 58. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 2/15 Odl.US: U-I-269/12-24 in 47/15) razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 2/15 Odl.US: U-I-269/12-24 in 47/15)

Kandidati morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predvideni začetek dela bo dne 1. 3. 2021.

Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja polni delovni čas. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi, nazivu, opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo o nekaznovanosti in potrdilo sodišča, da kandidat ni v kazenskem postopku) pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Svet zavoda Osnovne šole Stražišče Kranj, Šolska ulica 2, 4000 Kranj, z oznako "Prijava na razpis za ravnatelja".

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje, lahko pa predloži tudi kratek življenjepis.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Svet zavoda Osnovne šole Stražišče Kranj

Zmagovalka Tedna mobilnosti

Razglasili so zmagovalni in najbolj aktivne občine letošnjega Evropskega tedna mobilnosti. Zmagovalka med nemestnimi občinami je Občina Medvode.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Med 16. in 22. septembrom je potekal letošnji Evropski teden mobilnosti, v katerem je sodelovalo 79 slovenskih občin. Pobudo usklajuje Ministrstvo za infrastrukturo. V sredo so na zaključnem srečanju koordinatorjev razglasili letošnje zmagovalce in podelili priznanja sodelujočim – zaradi razmer kar prek videokonference. Zmagovalki letošnjega Evropskega tedna mobilnosti sta Mestna občina Nova Gorica med mestnimi in Občina Medvode med nemestnimi občinami.

V Medvodah so v Evropskem tednu mobilnosti vsa leta zelo aktivni. »Dolgoročno so poskrbeli za trajnostno mobilnost v sodelovanju z osnovnimi šolami, poskrbeli pa so tudi za vključitev lokalnega gospodarstva,« je povedala mag. Polona Demšar Mitrovič, nacionalna koordinatorica Evropskega tedna mobilnosti. Da so postali zmagovalci v kategoriji nemestnih občin, so v Medvodah zelo veseli. »Čeprav so

Središče Medvod je bilo zaprto za promet, novost v programu letošnjega Evropskega tedna mobilnosti v Medvodah pa je bila razstava Sniške gare, na kateri so bila vozila trajnostne mobilnosti iz naše preteklosti. / Foto: Gorazd Kavčič

razmere narekovale, da moramo letos Teden mobilnosti izvesti v omejitvah, smo vseeno izpeljali vse manjše prireditve. Ponovno smo hodili, kolesarili, se rekreirali na prostem in v manjših skupinah, upoštevajoč veljavna priporočila. Potekali so tudi nekateri novi projekti, ki niso

vsebovali družjen večjega števila ljudi. Prav ti so naredili naš, Medvoški teden mobilnosti, prav tako bogat, kot so bili prejšnji. Vse navedeno v nas spodbuja upanje, da smo se ljudje sposobni prilagoditi spremenjenim razmeram in še vedno poskrbeti za svoje zdravje, varno druženje in

čistejšo okolje, predvsem pa ostati optimistični,« poudarja Gregor Rozman, koordinator Evropskega tedna mobilnosti v Medvodah.

Ministrstvo za infrastrukturo je podelilo tudi posebna priznanja, ki so ga prejeli občine Novo mesto, Maribor, Koper, Brežice in Vipava.

Največ za gradnjo vodovodov

V Občini Gorenja vas - Poljane v proračunu za prihodnje leto načrtujejo dobrih 10,5 milijona evrov prihodkov, od tega bodo dobrih štirideset odstotkov sredstev namenili za naložbe.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli tudi predlog proračuna za prihodnje leto. Glede na razpoložljive prihodke bodo po besedah direktorice občinske uprave Elizabete Rakovec odhodki, vključno z odplačilom dolga in obresti, znašali 10,5 milijona evrov, od tega bodo za naložbe namenili 4,3 milijona evrov.

Med največje projekte sodi gradnja vodovodov na odsekih Todraž–Lučine in Vršajn–Brda, za kar bodo namenili skoraj 1,2 milijona evrov, je pojasnila Elizabeta Rakovec in dodala, da bodo

za omenjeni projekt pridobili pol milijona evropskih sredstev, 91 tisoč evrov pa še iz državnega proračuna. Preostanek bodo pokrili z lastnimi sredstvi. »Ta čas čakamo na odločbo službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, resorno ministrstvo za okolje in prostor pa je projekt že dokončno odobrilo.« Projekt bo končan v prihodnjih treh letih, je še pojasnila Elizabeta Rakovec. Za prizidek k vrtcu Agata v Poljanah so v proračunu za prihodnje leto zagotovili dober milijon evrov, pri čemer je celoten projekt vreden 2,2 milijona evrov. Devetsto tisoč evrov so za gradnjo vrtca zagotovili že

v letošnjem proračunu, dokončno poplačilo investicije pa načrtujejo v letu 2022, je razložila Elizabeta Rakovec. »Investicija poleg gradnje šestih dodatnih igralnic za vrtec in dveh dodatnih učilnic za šolo vključuje tudi letos izvedeno celovito rekonstrukcijo in razširitev centralne šolske kuhinje, ki je znašala skoraj pol milijona evrov.« Za naložbo se je občina letos zadolžila v višini devetsto tisoč evrov, 280 tisoč evrov nepovratnih sredstev pa bo prispeval Ekosklad. Dobrih tisoč evrov so namenili še za sofinanciranje del za povečanje poplavne varnosti Poljanske Sore na območju

Poljan, ki jih bodo v prihodnjem letu končali. Tri četrtine sredstev sicer prispeva glavni investitor, to je Direkcija RS za vode. Skoraj 250 tisoč evrov pa so namenili še za nadaljevanje večletnega projekta obnove občinskih cest, ki vključuje rekonstrukcijo devetih odsekov, od tega so dva obnovili že letos.

Med tekočimi odhodki bodo največ denarja, dobrih 1,3 milijona evrov, namenili za doplačilo plačil staršem za varstvo otrok v vrtcih, za zimsko vzdrževanje cest je namenjenih 400 tisoč evrov in za prevoze otrok v šolo 383 tisoč evrov, je še pojasnila Elizabeta Rakovec.

Petindvajset občinskih štipendij

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj je objavila razpis za 25 štipendij za prihodnje šolsko leto. Nanj se lahko prijavijo

dijaki in študenti, slovenski državljani s stalnim prebivališčem v občini Bohinj, ki se redno izobražujejo in so v preteklem šolskem letu dosegli najmanj dober učni uspeh.

Ob tem je med pogoji navedeno tudi, da ne prejema druge štipendije, bruto dohodek staršev v zadnjih šestih mesecih pred objavo razpisa pa ne presega skupne višine

3.406,78 evra na družinskega člana. Razpisna dokumentacija je dostopna na občinski upravi in na spletni strani občine, rok za oddajo vlog pa je do ponedeljka, 26. oktobra.

Muzej, posvečen prostovoljstvu

Gasilci iz Šinkovega Turna se pripravljajo na odprtje muzeja, ki bo posvečen prostovoljcem in zgodbam, ki jih piše prostovoljstvo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Koseze – Gasilstvo in druge oblike prostovoljstva predstavljajo pomemben dejavnik življenja mnogih Slovencev, zato ni nič nenavadnega, da so se v Prostovoljnem gasilskem društvu Šinkov Turn odločili, da prostovoljcem in zgodbam, ki jih prostovoljstvo prinaša, posvetijo muzej kar v svojem gasilskem domu.

Muzej.1925, kot so po datumu ustanovitve društva poimenovali projekt, za katerega so pridobili tudi evropska sredstva, bo dokončan v prvi polovici leta 2022, zato so obnovitvena dela v gasilskem domu v polnem razmahu. Muzejska zbirka se bo vila skoraj po celotnem gasilskem domu. Poleg arhivskih predmetov iz zgodovine društva pa bo glavni

Zgodbe, povezane s prostovoljstvom, člani društva zbirajo na elektronskem naslovu muzej.1925@gmail.com.

poudarek na zgodbah prostovoljcev in tistih, ki imajo s prostovoljstvom osebno izkušnjo. Pri tem, kot pravi predsednica društva Saša Kovačević in vodja projekta

Saša Kovačević, Matija Jenko in Marija Kunstelj – trije člani društva, ki aktivno sodelujejo v projektu Muzej.1925

Marija Kunstelj, nikakor ne bodo ostali omejeni zgolj na zgodbe gasilcev ali domačih krajev. K sodelovanju vabijo vsakogar, ki bi rad delil zanimivo zgodbo – zbirajo jih na elektronskem naslovu muzej.1925@gmail.com. Kot pravita sogovornici, zgodbe počasi že kapljajo, v iskanje pa so se vključili tudi učenci Osnovne šole Vodice in vodiški gasilski veterani.

Prav na zgodbah in njihovi privlačni predstavitvi bo namreč poudarek muzeja.

Ker se snovalci zavedajo, da zgolj besedilo na panoju dandanes ni dovolj, bodo v zbirko vključili več interaktivnih točk in pustolovskih nalog, ki bodo še posebno zanimive za šolarje, organizirati pa nameravajo tudi redne letne dogodke, druženja in srečanja.

»Če nam bo uspelo to, da si bodo zbirko ogledovali lokalni prebivalci, da bodo vsako leto prihajali šolarji, ki bi jih vsebina pritegnila, in bi se tudi obiskovalci

naših krajev ustavljali pri nas, bi bil naš namen dosežen,« pravi Marija Kunstelj, ki dodaja, da bodo s pomočjo članov besedila prevedli tudi v angleščino, nemščino, francoščino in japonščino.

»Naš namen bo dosežen, če bodo obiskovalci od nas odšli z vsaj eno zgodbo, ki se jih bo dotaknila in jih spodbudila, da tudi sami opravijo kakšno dobro delo,« pa je zaključila predsednica gasilcev iz Šinkovega Turna.

Dostava Tuševega spletnega supermarketa tudi v Kranju

V Tušu so kupcem v Kranju pred meseci omogočili nakupovanje v spletnem supermarketu hitrinakup.com, kjer lahko hitro in preprosto od koder koli opravijo svoj nakup živil in ga prevzamejo v prtljažnik vozila pred Planetom Tuš Kranj. Odslej pa Tuš ponuja tudi **dostavo nakupa na dom ali v službo**, saj so prisluhnili mnogim željam vseh, ki jim pot do prevzemnega mesta pomeni dodatno težavo.

Preprosto in varno nakupovanje

V spletnem supermarketu hitrinakup.com, ki ima prevzemno mesto tudi pred Planetom Tuš Kranj, se v nekaj korakih preprosto sprehodiš med izdelki, ki so pregledno razporejeni v kategorije. Tam najdeš vse, kar potrebuješ za dom in gospodinjstvo. Enostavno poklikaš zelene izdelke, ekipa Hitrega Nakupa pa jih skrbno pripravi za prevzem ali dostavo. Zate izbirajo izdelke, ki bi jih izbral tudi sam. Posebej priročna je storitev »posebnih želja«, v sklopu katere v komentarje ob izdelkih zapišeš, kakšne želiš, npr: zrele banane, mehke avokado, bolj zapečen kruh, takšen ali drugačen kos mesa itd. Tako zares dobiš izdelke, ki bi jih sam nakupil v trgovini. V času spremenjenih razmer so z možnostjo naročanja živil iz udobja domačega naslonjača pri Hitrem Nakupu storili še več za varnost in udobje svojih kupcev. V spletnem supermarketu so na voljo vsi izdelki, ki jih sicer najdete v trgovinah Tuš.

120 minut do prevzema nakupa

Vaš nakup bo pripravljen še isti dan, in sicer že 120 minut po oddaji naročila. Naročilo lahko oddate tudi vnaprej, poljubno pa ga lahko urejate do dve uri pred prevzemom, kar je še posebej priročna, če ti zadnji trenutek zmanjka nečesa za popoldansko kosilo ali če se je za zvečer najavil obisk. Prijazni zaposleni vam bodo nakup zložili v prtljažnik vašega vozila.

Odslej tudi dostava na dom

Dostava nakupov iz spletnega supermarketa hitrinakup.com odslej poteka tudi v Kranju in njegovi okolici. Izjemno priročna nakupovanje je tako še priročnejše, saj poteka brezkontaktno, nakup pa dostavijo do vrat vašega doma. Izberete lahko spletno plačilo ali plačilo ob prevzemu. Tudi čas prevzema ali dostave lahko kupci izberete sami, nakupujete pa lahko vse dni v tednu.

Že na 22 lokacijah po Sloveniji

Tušev spletni supermarket hitrinakup.com je najhitreje rastoča spletna nakupovalna storitev v Sloveniji. Kupci lahko svoje nakupe prek spleta opravijo preprosto in pregledno, ne da bi morali v trgovino. »Navdušenje in zadovoljstvo uporabnikov sta potrditvi, da se v teh časih zelo spreminjajo naše nakupovalne navade,« pojasnjujejo v Tušu, kjer beležijo bliskovit porast spletnega nakupovanja. Spletni supermarket hitrinakup.com je poleg prevzemnega mesta pred Planetom Tuš Kranj na voljo tudi pred Tuš supermarktom v Lescah.

Trasa do prestolnice je začrtana

Kolesarska povezava Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana ima urejeno dokumentacijo in zagotovljena zemljišča, v prihodnjih dveh letih pa sledi še sama gradnja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Kolesarska povezava skozi najpogosteje posejani del obljublanske regije se bo začela v občini Kamnik, v naselju Podgorje. »Kolesarska pot se v nadaljevanju usmeri preko Dupliškega polja po obstoječi poljski poti proti vzhodu do železniške proge, od koder zavije proti jugu do Korenove ceste, ki jo prečka in poteka vzporedno z železnico in cesto do

Mengša. Drugi del navezave na Korenovo cesti prečka železniško progo in se navezuje na Ljubljansko cesto. V Mengšu pot v nadaljevanju prečka krožno križišče (Mengeška obvoznica – zahodni del), nato se nadaljuje skozi center po Slovenski cesti do južnega krožnega križišča z obvoznico. V krožnem križišču kolesarska povezava zavije proti zahodu v smeri Liparjeve/Gasilske ceste. Po križanju trasa zavije proti jugu

skozi naselje Loka pri Mengešu vse do meje z občino Trzin. V občini Trzin trasa poteka skozi industrijsko cono, kjer bo kolesarska pot rekonstruirana. V Ljubljani se trasa zaključi v Črnučah, kjer se priključi na že obstoječo kolesarsko stezo,« je trasa, ki so jo morali zaradi nesoglasij z nekaterimi lastniki zemljišč, tudi nekoliko spremeniti od prvotno zamišljene, predstavila Barbara Strajnar z Občine Kamnik.

Skupna dolžina predvidene kolesarske povezave, ki bo potekala tudi ob železnici, je slabih 14 kilometrov, vrednost naložbe, ki bo predvidoma sofinancirana s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj in s sredstvi državnega proračuna, pa je 3,7 milijona evrov.

V letih od 2018 do 2020 so izdelali projektno in investicijsko dokumentacijo in pridobili lastništva, v letih 2021 in 2022 pa je predvidena še sama gradnja kolesarske povezave.

Opremljajo otroška igrala

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – V občini Vodice so lansko leto zgradili in opremlili otroška igrališča v Zapogah, Repnjah, Utiku in Vodica, letos pa so pridobili sredstva za sofinanciranje

še štirih otroških igrališč na Skaručni, v Polju, Utiku in Vodica.

Takobodoigriščiovrvcuna Skaručni in v Utiku opremlili s štirimi igrali, igrališče v Polju z igralom na vzmet in manjšim plezalom v obliki črke A,

igrišče ob Grabnu v Vodica, pa bo bogatejše za igrala z 22 ravnotežnimi elementi.

Projekt Vesela igrala z izvajajo v okviru projekta LAS za mesto in vas, s katerim med drugim želijo zagotavljati kakovostno življenje ter zdrav

razvoj otrok in mladostnikov. Za projekt, ki je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, bodo v Vodica prejeli dobrih 26 tisoč evrov nepovratnih sredstev, slabih devet tisoč bodo morali prispevati sami. Na javnem razpisu so izbrali najugodnejšega ponudnika, podjetje Euromix, ki bo dela zaključil pred koncem leta.

Oblak zaklenil vrata

Po štirih tekmah je naša nogometna reprezentanca v ligi narodov še neporažena.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Naša nogometna reprezentanca je v zadnjih dneh odigrala dve tekmi UEFA lige narodov. Potem ko so varovanci selektorja Matjaža Keke v nedeljo v Prištini z izidom 1 : 0 premagala Kosovo, so v sredo zvečer gostovali v Kišinjovu pri Moldaviji in slavili z 0 : 4. Strelca za Slovenijo sta bila Sandi Lovrič in Haris Vučković, ki je zadel kar trikrat. Izkazala se je tudi slovenska obramba na čelu z vratarjem Janom Oblakom, saj že peto tekmo zapovrstjo ni prejela zadetka.

Naši so tako na četrti tekmi v ligi narodov prišli do tretje zmage, s še enim nedoločenim rezultatom pa ostajajo na vrhu skupine 3 v ligi C. Grčija je namreč na drugi tekmi skupine 3 v ligi C gostila Kosovo in igrala 0 : 0, kar pomeni, da ima Slovenija zdaj deset točk in je prva, Grčija je z osmimi druga, Kosovo je tretje z dvema točkama, Moldavija pa zadnja s točko. Prvo mesto v skupini vodi v višjo ligo, ligo B.

Izbrance Matjaža Keke 15. novembra doma čaka obračun s Kosovom, tri dni kasneje pa še gostovanje v Grčiji.

Pester nogometni konec tedna

JOŽE MARINČEK

Kranj – Po tednu premora zaradi igranja članske reprezentance bodo ta konec tedna v Prvi ligi Telekom Slovenije na sporedu tekme sedmega kroga. Jutrišnji spored se bo začel v Kopru, kjer bodo na Bonfiki nogometiški Kopra gostili ekipo Domžal, kamor se je po letu dni igranja v Turčiji vrnil Gaber Dobrovoljc in podpisal sodelovanje do zaključka tekmovalne sezone. Zanimivi obračun se bo začel ob 15.45.

Ekipe v drugi SNL čaka tekme 12. kroga. Vsi trije predstavniki Gorenjske, ki so bili v 11. krogu uspešni, bodo tokrat gostovali. Nogometiške vodilnega moštva na tekmovalni razpredelnici Kalcerja Radomlje čaka gostovanje v Ajdovščini, kjer se bodo pomerili z ekipo nekdanjega prvotigaša Primorje eMundia. Roltek Dob odhaja na gostovanje v Prekmurje, kjer

ga čaka obračun z nogometiški moštva Beltinci Klima Tratnjek, nogometiški Triglav pa odhajajo na gostovanje k Dravi Ptuj, tekmo pa bodo odigrali na igrišču Športnega parka Zavrč.

Nogometiški v tretji SNL – zahod bodo jutri odigrali tekme desetega kroga. Vse se bodo začele ob 15. uri. Tekme moštev iz Gorenjske: Tinec Šenčur – Elta Izola, Zagorje – Arol Škofja Loka, Žiri – Svoboda Ljubljana, Ilirija 1911 – Sava Kranj in Adria – Šobec Lesce.

Nogometiški v gorenjski nogometni ligi bodo jutri odigrali tekme osmega kroga. Vse se bodo začele ob 15.30, srečali pa se bodo: Preddvor – Bohinj, Kranjska Gora – Bitnje dobrozasenci.si, Visoko – Zarica Kranj, Niko Železniki – Britof, SIJ Acroni Jesenice – Velesovo Cerklje in Bled Hirter – Polet. V tem krogu so prosti nogometiški Naklega.

Zmage za jeseniški moštvi

Kranj, Jesenice – V torek so hokejisti odigrali tri tekme rednega dela državnega članskega prvenstva. V Ledeni dvorani Zlato polje je Triglav gostil SIJ Acroni Jesenice in izgubil z 0 : 2. Veliko bolj napeto je bilo v Športni dvorani Podmežakla na Jesenicah, kjer so hokejisti Hidrie Jesenice gostili moštvo True Celje. Po napeti igri je sledil podaljšek, zmagovalca pa so odločili kazenski strelji, pri katerih je bil natančen Anže Prestor in domačim zagotovil zmago s 4 : 3. V Alpski hokejski ligi so ekipe včeraj odigrale povratne tekme drugega kroga, ki se do zaključka naše redakcije še niso končale. Nove tekme so na sporedu že jutri, ko SIJ Acroni Jesenice gostuje v Celovcu. V Mednarodni hokejski ligi (IHL) bo jutri ob 18. uri v Športni dvorani Podmežakla tekma med ekipama Hidria Jesenice in True Celje, ob 19.15 se bo v Ledeni dvorani Zlato polje začela še tekma med hokejisti Triglava in MK Bled.

V Kranju plavalno prvenstvo

Kranj – Ta konec tedna Kranj gosti odprto prvenstvo Slovenije v plavanju. Na njem naj bi nastopili plavalci iz 23 slovenskih klubov, poleg njih pa tudi gostje iz Hrvaške, Srbije in Izraela. Skupaj je za tekmovanje prijavljenih 355 plavalcev. Finalni obračuni bodo vsak dan ob 17. uri.

Zagovarjajo strokovno delo

V Alpskem smučarskem klubu Triglav Kranj za vzgojo mladih smučark in smučarjev skrbijo že petdeset let, v njem pa trenutno trenira okoli štirideset tekmovalk in tekmovalcev.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Čeprav je Alpski smučarski klub Triglav Kranj predvsem tekmovalno usmerjen, je njihov prvi cilj otroke vzgojiti v športnike, odlične smučarje in šele nato vrhunske tekmovalce. V klubu se po petih desetletjih dela v zadnjem obdobju lahko pohvalijo, da k njim znova prihaja vedno več mladih. »Veseli smo, da zadnja leta beležimo pozitiven trend članstva in smo morali zato okrepiti trenersko ekipo,« pravi vodja strokovnega sveta Sandi Murovec in dodaja, da njihovo delo temelji na skrbno načrtovanem vadbenem procesu. »Ker so mladi tekmovalci pretežno hitro potisnjeni pred ogledalo rezultatske uspešnosti, so tudi pričakovanja temu primerno visoka. Tekmovalno smučanje pred odgovorne pogosto postavlja izziv hitrega iskanja rešitev, ki se brez ustreznega načrta in zavestnega sledenja dolgoročno zasnovani vadbi hitro spremenijo v nenadzorovano paniko, preobsežno 'doziranje' vadbenih količin, preskakanje korakov, prezgodnja specializacija in lovljenje rezultata za vsako ceno. Prav s tem razlogom v ASK Triglav

Mladi smučarji Žan Egart, Tijan Aleš, Matevž Grašič, Lori Murovec in Vita Prezelj

vlagamo velike napore v kar se da visok nivo znanja trenerjev, v timsko delo stroke, stalno povezavo s starši tekmovalcev, dodatna izobraževanja in po potrebi tudi sodelovanja z zunanjimi strokovnjaki,« pojasnjuje Murovec in dodaja, da vadbeni načrt ne more biti naključen, ne v načrtovanju količin ne v načrtovanju ciljev.

»Da bi načrtovanje vadbenih količin še dodatno optimizirali, smo slednje že pred časom uskladili z Nacionalnim programom tekmovalnega smučanja, v katerem so zapisane vse ustrezne

količine in vsi tisti parametri, ki najbolj smiselno definirajo program določene starostne kategorije na tako imenovani letni ravni. Govorimo o skupnem številu dni v letu, številu vadbenih enot na snegu, dinamiki, številu tekem, številu dni, namenjenih prostemu smučanju, in podobno,« še pravi izkušeni Sandi Murovec, ki je prepričan, da takšno delo ne bi bilo mogoče brez podpornikov kluba, med katerimi še posebno izstopa sodelovanje z NLB, ki delo z mladimi športniki ne sebično podpira v okviru projekta Šport mladih.

»Povezala nas je želja, da bi smučarje skozi športno udejstvovanje pripravili na izzive, ki jih prinaša življenje, in jih hkrati vzgojili v celovite in uspešne osebnosti,« še poudarja Murovec in dodaja, da ASK Triglav nove člane vsako leto vpisuje do konca oktobra. Otroci, ki se na novo vpišejo v klub, so najprej uvrščeni v Alpsko šolo, kjer naslednje dve leti pridobivajo vsa osnovna znanja – tako s področja osnovnih gibalnih veščin kot usvajanja pravih osnov sodobne smučarske tehnike.

Začenja se nova smučarska sezona

Ta konec tedna se bo v Söldnu začela petinpetdeseta sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju, na ledeniku Rettenbach pa bodo nastopile tudi naše smučarke in smučarja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Uvodni tekmi letošnje sezone bosta, če bo vse po načrtih, potekali jutri in v nedeljo, tako dekleta kot fantje pa bodo nastopali v veleslalomu. V ženski konkurenci bodo od naših nastopile Meta Hrovat, Ana Bucik, Neja Dvornik in Tina Robnik, v moški pa Žan Kranjec in Štefan Hadalin.

Med favoriti v moški konkurenci je zagotovo tudi Žan Kranjec iz Bukovice pri Vodicah, ki je v zadnji sezoni v Söldnu osvojil tretje mesto, z zmago v Adelbodnu pa je januarja oblekel rdečo majico vodilnega veleslalomista. Po dveh odpadlih tekmah je na koncu v veleslalomski uvrstitvi sezono končal na četrtem mestu. »Imel sem veliko časa, da sem predeležal, kar se je zgodilo ob koncu minule sezone. Samozavest je še vedno visoka oziroma še višja, ker vem, da sem

blizu in da imam možnosti za najvišja mesta in mogoče tudi globus. To mi daje optimizem in veliko dodatno motivacije,« je pred prvo preizkušnjo nove sezone povedal Žan Kranjec.

Pred startom v novo sezono je dobro razpoložena tudi naša najboljša veleslalomistka Meta Hrovat iz Podkorena. »Tako poletni kot jesenski trening sem opravila zdrava, zato sem samozavestna in optimistična. Verjamem, da sem na pravi poti za izpolnitev visokih želja,« je povedala Meta Hrovat, njen trener Matija Grašič pa je pojasnil, da je samostojna ekipa maja in junija trenirala po svojem programu, v zadnjih tednih pa se je priključila slovenski reprezentanci.

Sicer pa je na prvi tekmi nove sezone v Söldnu v veljavi strog protokol. Na smučišču so štiri ločene cone. Rdeča cona je za

Novo sezono optimistično začenja Meta Hrovat, ki se je letos februarja na domači progi v Podkorenu veselila tretjega mesta. / Foto: Gorazd Kavčič

tekmovalce, ločene cone pa si tudi so za medije, organizatorje in vabljenе goste, ki pa jih ne bo veliko. Dolina

Ötztal bo zaprta za turiste, vanjo bodo lahko vstopali le domačini in tisti, ki so povezani s tekmo.

V Ameriki je nujno dvoje: umreti in plačevati davke

Jurček Žmauc, predsednik Slovensko-ameriškega poslovnega združenja v Clevelandu, o tem, kaj čaka slovenska podjetja, ki želijo vstopiti na trg ZDA.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Amerika velja za obljubljeno deželo, deželo nešteti priložnosti, kot največje svetovno gospodarstvo seveda tudi za deželo poslovnih priložnosti. Po trgu ZDA z okoli 328 milijoni prebivalcev se seveda rada ozirajo tudi slovenska podjetja. Tu jim na pomoč lahko priskoči Slovensko-ameriško poslovno združenje (SABA), ki ga vodi nekdanji generalni konzul v Clevelandu Jurček Žmauc. Na nedavnem srečanju Odprite svoj trg v ZDA, ki ga je pripravila Obrtno-podjetniška zbornica Kranj, je predstavil osnovne značilnosti ameriškega trga.

Jurček Žmauc je bil dolga leta diplomat, nazadnje generalni konzul v Clevelandu v Ohio od leta 2009 do 2015, ko je diplomatsko delo zamenjal za vodenje SABA, edine slovenske poslovne asociacije s sedežem v ZDA. Ustanovljena je bila leta 2010 tudi na njegovo pobudo. Sprva je delovala v Pittsburghu v Pensilvaniji, dve leti kasneje pa so njen sedež preselili v sosednji Ohio, natančneje v Cleveland, kjer živi največja slovenska skupnost v ZDA in v tujini nasploh. Ne preseneča torej, da je Cleveland od leta 1975 pobraten z Ljubljano. Danes v njem po neuradnih podatkih prebiva od petdeset do osemdeset tisoč Slovencev in Američanov slovenskega porekla. »Ni slovenske vasi, ki v Clevelandu ne bi imela vsaj enega svojega prebivalca. Naša skupnost je tudi še vedno zelo aktivna, produktivna in živa,« ugotavlja Žmauc.

Že kavo pijemo drugače

SABA je neprofitna organizacija, ki se financira iz članarin (petsto dolarjev na leto), donacij in tudi iz sredstev agencije Spirit. Namenjena je predvsem malim in srednje velikim podjetjem, ki

Jurček Žmauc, predsednik Slovensko-ameriškega poslovnega združenja v Clevelandu

sama ne morejo vložiti časa in denarja za prodor na ameriški trg, pravi Žmauc. »V Clevelandu so možnosti velike. Dostop do župana uredimo v nekaj dneh, saj se osebno poznamo. Enako je v Pittsburghu. Vsak, ki se včlanja, je predstavljen tudi na naši spletni strani. Američani pa zelo radi klikajo, tako da lahko 24 ur na dan na spletni strani ameriške institucije pregledujejo informacije o naših članih.«

Od leta 2010 so v SABA poslovali s približno 80 podjetji iz Slovenije, pojasnjuje Žmauc: »Nekateri so bili zadovoljni že z našo analizo trga, z informacijo iz prve roke, drugi so dobili lokalnega partnerja in poslušajo še danes, največ pa je tistih, ki jih je strah velike oddaljenosti ZDA in s tem povezanih stroškov. A ravno zato smo mi tam, da namesto njih opravimo prve kontakte, prve analize trga ... Moje delo je držati nogo ob podboju, da se vrata ne zapro. Mi ne garantiramo posla, niti ne moremo biti vaši trgovski potniki, znamo pa zadržati vrata in vas spraviti skozi.«

ZDA in Slovenija sta sicer različna svetova, poudarja. »Že kavo pijemo drugače.

Mi jo spijemo za mizo, Američan jo vzame pol litra za na ulico. Ko pridemo do razumevanja posla, pa sta sploh kot dan in noč. V SABA imamo s tem zdaj že ogromno izkušenj. Znamo poiskati mnenje, ali je poslovna ideja dobra za ameriški trg, ter ga posredujemo v Slovenijo. Delamo pa v obeh smereh – v Ameriko prihajajo predvsem produkti, znanje, slovenski 'know-how', v nasprotni smeri pa predvsem skušamo najti investitorje,« je razložil.

»Če hočeš poslovati v ZDA, sicer potrebuješ tri osebe. Prva je odvetnik za migracije, ki uredi vse papirje, vizume ... Drugi je odvetnik za patente. V Ameriki CE, ISO in drugi podobni certifikati ne veljajo nič, niti kanadski patenti ne. Brez njihovega UL-certifikata in FDA-certifikata za živilske produkte tam enostavno ni možno poslovati. Poleg tega ZDA sestavlja petdeset držav, to je petdeset licenc, petdeset dovoljenj, saj ni dovoljenja, ki velja za vso državo. Tretja oseba pa je, tako kot na vsakem drugem trgu, lokalni partner. In tu je glavna vloga našega poslovnega združenja, da s svojimi

Predstavitev pasivnih hiš

CVETO ZAPLOTNIK

Kamnik, Rodine – Podjetje JubHome bo na dnevih pasivnih hiš, ki bodo potekali od 6. do 8. novembra, predstavilo v Kamniku in

na Rodinah svoji novi pasivni hiši, ki ju je zgradilo letos in ju že predalo v uporabo investitorjem. V Kamniku bo ogled hiše v petek, 6. novembra, od 16. do 18. ure, na Rodinah pa isti dan od 15.

do 18. ure. V podjetju sprejemajo za ogled pisne prijave, ogled pa bo potekal po dogovorjenem urniku v skupinah po največ šest oseb. Predstavitev je namenjena individualnim graditeljem, ki se odločajo za novogradnjo, pa tudi investitorjem, ki gradijo hiše za prodajo.

povezavami, kontakti, slovenskemu podjetju poiščemo lokalnega partnerja,« je nadaljeval.

Pri davkih ni šale

V ZDA lahko posluješ le, če dosledno spoštuješ takšnejšo zakonodajo, in takšen način dela ima tudi SABA, poudarja. »S podjetji, ki bi poslovala preko poštnih nabiralnikov, se ne ukvarjamo. Preko nas je možno samo normalno poslovanje, s sedežem podjetja, z davčnimi napovedmi itd. Ali boš delal po zakonu ali pa nič.« Američani so še posebej dosledni pri izpolnjevanju davčnih obveznosti, je dodal: »V ZDA sta obvezni le dve stvari – umreti in plačati davke. Kakšen FBI ali CIA, to ni nič v primerjavi s tem, ko se na vas spravi IRS (ameriška davčna uprava, op. p.). Teh se ne rešite.«

Precejšnja ovira za slovenska podjetja na ameriškem trgu je poleg oddaljenosti tudi njegova velikost. »Če se ameriška firma odloči za naročilo, vas zaradi količin stresa. Tu zna nastati problem, kar smo se do zdaj že naučili.

Namreč, ko že pridobimo vse papirje in izpolnimo vse druge stvari, pa na koncu dobimo naročilo in lahko samo ugotovimo, da potrebujemo dva milijona dolarjev, da vse skupaj poženemo. In tedaj se vse konča,« opozarja Žmauc.

Kot pojasnjuje, so v ZDA štiri nivoji oblasti: mesto, okrožje, zvezna država in federacija. »Vsakemu podjetju vedno povem, da sta zadnja dva nivoja za nas previsoko. Mi poslujemo na nivoju mesta in okrožja. Če prepričamo te ljudi, bodo že oni šli naprej. Mnogi bi radi osvojili celoten ameriški trg, jaz pa pravim, da če nam uspe dobiti Cleveland, imamo vsi kaj za delati. Ne nazadnje ima Cleveland 1,6 milijona prebivalcev, Pittsburgh 2,2 milijona. To je skupaj za dve Sloveniji,« je poudaril.

Da prideš na prodajne police ameriških trgovin, moraš sicer zadostiti enemu od treh pogojev: ceni, kvaliteti ali pa unikatnosti produkta, še pravi Žmauc in opozarja: »Ni takšen problem priti na trgovsko polico, glavni problem je, kako priti z nje, torej da bodo tvoj izdelek tudi kupovali.«

MERKUR
nepremičnine

MERKUR nepremičnine, d.d., Cesta na Okroglo 7, 4202 Naklo, matična številka 6723144000, davčna številka 77392060 objavlja

VABILO K ODDAJI ZAVEZUJOČIH PONUDB ZA NAKUP NEPREMIČNIN

I. PREDMET VABILA

Predmet vabila je zbiranje zavezujočih ponudb za nakup nepremičnin, ki so v lasti družbe MERKUR nepremičnine, d.d. To vabilo je objavljeno skladno z 12.8(a)(i) členom Sporazuma o finančnem prestrukturiranju z dne 25.10.2016, sklenjenim med prodajalcem in upniki, in sicer na podlagi zahteve upnice GORENJSKA BANKA D.D., KRANJ z dne 13.10.2020. V postopku prodaje nepremičnin lahko sodelujejo domače in tuje fizične in pravne osebe, ki skladno z vabilom oddajo zavezujočo ponudbo za nakup nepremičnine pod številko 1 (TC Merkur Naklo) in/ali vseh nepremičnin pod številko 2 (PS Naklo), kot so predstavljene v spodnji tabeli.

II. NEPREMIČNINE

Nepremičnine se prodajajo po načelu videno – kupljeno. Kakršnakoli odgovornost prodajalca za morebitne stvarne napake je izključena.

	OPIS NEPREMIČNINE	KATASTRSKA OBČINA	PARCELNE ŠTEVILKE
1. PRODAJNI CENTER, Cesta na Okroglo 8, Naklo	TRGOVSKI CENTER MOJSTER NAKLO	2096	NAKLO 195/1, 213/6, 8/19, 8/20, 213/2, 213/11, 8/21, 8/22
	POSLOVNA STAVBA NAKLO - LAMELA I.	2099	PIVKA 75
2. POSLOVNO SKLADIŠČNI KOMPLEKS NAKLO, Cesta na Okroglo 7, Naklo	POSLOVNA STAVBA NAKLO - LAMELA III.	2099	PIVKA 132/5, 132/6
	TEHNOLOŠKO TEHNIČNI SEKTOR	2099	PIVKA 132/10
	SKLADIŠČA NAKLO - OBJEKT 7 ANEKS	2099	PIVKA 125/2
	SKLADIŠČA NAKLO - OBJEKT 5	2099	PIVKA 83/1
	VRATARNICA	2099	PIVKA 78
	ŠPEDITERSKA HIŠA NAKLO	2099	PIVKA 72/8
	ZEMLIŠČE NAKLO - cesta	2099	PIVKA 69/9
	ZEMLIŠČE NAKLO - 1	2099	PIVKA 72/2, 127/1, 129, 71/1
	ZEMLIŠČE NAKLO - 2	2099	PIVKA 108/3, 76/2, 127/4, 127/3, 72/8, 72/7, 72/6, 72/5, 132/13, 132/15, 137, 75, 132/5, 132/6, 132/10, 125/2, 83/1, 78
	ZEMLIŠČE NAKLO - 3	2096	NAKLO 220

III. ROK ZA PREJEM ZAVEZUJOČE PONUDBE

Prodajalec zavezujoče ponudbe sprejema **do 23.11.2020 do 24:00 ure**, na naslov **MERKUR nepremičnine, d.d., Cesta na Okroglo 7, 4202 Naklo**. V izogib dvomu, velja prejemna teorija. Kuverta ali ovoj mora biti označen z oznako: »Vabilo k oddaji ponudb«. Na hrbtni strani kuverte ali ovoja mora biti napisan naziv in naslov ponudnika.

Vabilo z vsemi pogoji prodaje je v celoti objavljeno na spletnih straneh www.merkurnepremicnine.si.

Osumljenca ropa v priporu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski kriminalisti so prijeli moška, ki ju sumijo storitve ropa dveh občanov v soboto ponoči v Kranju. Storitve sta Kranjčana čakala v neosvetljeni ulici za Prešernovim gajem. Žrtvi je najprej s spraševanjem za cigareto ogovoril eden od storilcev, drugi pa se jima je medtem neopazno približal in z grožnjo zahteval vredne stvari. Ker eden od oškodovancev

kljub ustrahovanju ni želel izročiti denarja, ga je storilec začel pretepati in mu denar vzeti s silo, drugi storilec pa je medtem zadrževal drugega oškodovanca in mu tudi odtujil denar.

Oba osumljenca ropa, oba sta slovenska državljana, so kriminalisti izsledili že v soboto in ju pridržali, v ponedeljek pa privedli pred preiskovalnega sodnika v Kranju, ki je zanj odredil pripor.

Domnevnima roparjema so odredili pripor (slika je simbolična). / Foto: Tina Dokl (arhiv GG)

Izvedli dva nadzora

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policijska uprava je ta teden poročala o dveh izvedenih nadzorih prometa. V ponedeljek, na prvi dan nacionalne preventivne akcije, so policisti poostreno kontrolirali tovorna vozila. V štiridesetih kontrolah so opravili tudi petnajst tehtanj. Kršitve so ugotovili pri enajstih tovornih vozilih,

šlo je za prekoračitve hitrosti vožnje, prekoračitev dovoljene teže in dimenzij, nepravilno naložen tovor, kršitev časa trajanja vožnje in kršitve v povezavi z obvezno opremo.

V sredo pa so policisti postavili radar na območju delovne zapore na gorenjski avtocesti, kjer je hitrost omejena na 80 km/h. Pri prekršku so ujeli 48 voznikov.

Jezen, ker mu je potrobila

Kranj – Kranjski policisti iščejo moškega, ki ga želijo kazensko ovaditi zaradi povzročitev lahkih telesnih poškodb. Pri vodovodnem stolpu v Kranju je namreč ta teden pešec nenadoma stopil na vozišče. Ker mu je voznica potrobila, da bi se umaknil, je pristopil do sovoznikovih vrat in in udaril moškega na sovoznikovem sedežu. Neznanec, ki je moškega lažje poškodoval, je po dejanju pobegnil.

Ni hotel »pihati«

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v sredo popoldan pridržali voznika, ki je bil vidno pod vplivom alkohola. V postopku je preizkus alkoholiziranosti odklonil, kasneje pa se je želel še odpeljati. Policisti zoper voznika vodijo postopek zaradi hujšega prekrška, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Najava zapor dveh cest

Tržič – Zaradi obnove vozišča bo med 19. oktobrom in 15. novembrom za obdobje največ deset dni izvedena zapora ceste »pod gorami« na relaciji Begunje–Bistrica (Tržič), so sporočili s Policijske uprave Kranj. Od jutri do 24. decembra bo vzpostavljena tudi večkratna popolna zapora ceste Mavčiče–Praše. Predvidenih je do pet popolnih zapor, in sicer ob koncih tedna (od sobote od 7. ure do nedelje do 20. ure).

Raje pobegnila, kot pokazala dovoljenje

Kranj – Na parkirišču trgovskega centra na Primskovem je ta teden mlajša ženska zbirala prostovoljne prispevke. Ko jo je občanka vprašala, ali ima dovoljenje, je s kraja pobegnila, so sporočili policisti.

Na Krvavcu ukradli dva kompleta reševalne opreme

V Gorski reševalni službi Kranj, ki so ji vlomilci iz zavetišča odnesli tehnično opremo za gorsko reševanje, razočarani ugotavljajo, da pred tatovi niso varne niti enote za zaščito in reševanje.

SIMON ŠUBIC

Krvavec – Saj ni res, pa je, bi lahko zapisali ob novici, da pred vlomilci niso imuni niti gorski reševalci. Pred dnevi so namreč neznanci vlomili v zavetišče Gorske reševalne službe Kranj na Krvavcu in med drugim odnesli tudi večji del dveh reševalnih kompletov. Gmotne škode je za približno tisoč evrov. »Da so vlomili v naše zavetišče, je ugotovil naš gospodar, ko je bil v terek na rednem tedenskem obhodu,« je pojasnil načelnik GRS Kranj Andrej Kecman, ki ocenjuje, da so jih vlomilci obiskali, preden je na Krvavcu snežilo.

»Prevevajo nas mešani občutki, predvsem pa žalost in razočaranje nad dejstvom, da pred vlomilci niso varne niti enote za zaščito in reševanje, ki prostovoljno pomagajo ljudem v stiski,« je Kecman komentiral vlom, ki pa ni bil prvi te vrste. Iz brunarice na Okrešlju so vlomilci konec lanskega leta prav tako odnesli gorsko reševalno opremo, vredno več kot 3500 evrov. Planinskemu društvu Tržič so iz doma na Zelenici pred časom izginile lavinske žolne, ki so jih uporabljali za izobraževanje in usposabljanje v gorniskem učnem centru, škode je bilo za približno štiri tisoč evrov. Že pred leti pa so tatovi dragoceno opremo odnesli tudi ljubljanskim gorskim reševalcem. »V zadnjih letih so vlomili štirim od skupno sedemnajstih postaj gorske reševalne službe. Ti dogodki torej sploh niso tako redki,« je dejal Kecman.

»Taki dogodki nas pretresejo in resnično žalostijo,« pa so preko Facebooka sporočili iz Gorske reševalne zveze Slovenije. »Gorski reševalci svoje poslanstvo opravljamo prostovoljno! Opremo, ki jo v zahtevnih reševalnih akcijah nujno potrebujemo, da lahko pridemo do ponesrečenca,

Vlomilci so zavetišče GRS Kranj najverjetneje obiskali, preden je na Krvavcu zapadel sneg. / Foto: GRS Kranj

V Gorski reševalni službi Kranj je trenutno aktivnih okoli petdeset članov (na sliki med reševalno vajo). / Foto: GRS Kranj

ga oskrbimo in varno prinesemo v dolino, nam omogočajo sredstva Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS in pa donacije vsakega izmed vas, ki podpirate našo dejavnost,« so dodali.

Ukradena oprema je specifična, namenjena reševanju za manevre spustov in dvigov, je razložil Kecman. »Ta oprema je uporabna

izključno za reševanje, kvečjemu bi jo morda lahko uporabili še za višinska dela, za običajno uporabo v hribih pa je neprimerna,« je pojasnil. Dva kompleta reševalne opreme imajo sicer kranjski gorski reševalci stalno nameščena v zavetišču na Krvavcu, ki ga Gorska reševalna služba Kranj redno uporablja v primeru usposabljanj in vaj. »Gre za zavetišče, zato naši člani v njem tudi prespijo, predvsem

pozimi, ko sta na Krvavcu dežurna po dva člana. Gre za poseben dogovor z upravljavcem smučišča in njuna prisotnost ni povezana z našim siceršnjim reševalnim delom. Na intervencije na območju Krvavca se sicer običajno odpravimo iz Kranja,« je še razložil Kecman in dodal, da bodo novo opremo kupili iz lastnih sredstev, obetajo pa si tudi nekaj zavarovalnine, saj imajo zavetišče zavarovano.

Drzna tatova odnesla nakit

Domžale – Domžalski policisti obravnavajo drzno tatvino, ki se je zgodila v Domžalah. Neznani storilec je na domu zamotil oškodovanca s pogovorom o izvedbi telekomunikacijskih storitev. Medtem je njegov pajdaš iz hiše odtujil za več tisoč evrov nakita. Policisti opozarjajo, da pogosto obravnavajo podobne drzne tatvine iz hiš, ko oškodovanci običajno šele po nekaj urah ugotovijo, da so bili okradeni. Občanom svetujejo, naj imajo nenapovedane obiskovalce ves čas pod nadzorom, vrata pa vedno zaklenejo, tudi če stopijo le do vogala.

Vlomilci pogosto v Medvodah

Medvode – V Medvodah so policisti ta teden obravnavali tri vlome v stanovanjske hiše. Prvič so neznanci v hišo vlomili v terek. Odtujili so gotovino, bančne kartice in osebne predmete. Lastniki so škodo ocenili na okoli dva tisoč evrov. V sredo so vlomilci obiskali dve hiši, iz katerih so odnesli mobilne telefone in elektronske naprave. Skupna škoda znaša okoli tri tisoč evrov. Ta teden so neznanci vlomili tudi v gradbeni zabojnik v Domžalah. S seboj so odnesli visokotlačni čistilec, vreden okoli petsto evrov.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Zadnji ohranjeni mlin na vodo

Mlin Okroglo je zadnji ohranjeni mlin med številnimi mlini, ki so nekoč stali na zgornjem toku reke Save in njenih pritokih. Stoji pod vasjo Okroglo ob Mlinarjevem studencu in neposredno ob reki Savi. Star je približno petsto let in je deloval vse do leta 1971. Predstavil ga je Uroš Brankovič iz Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj.

MAŠA LIKOSAR

Pred sto in več leti je bilo na območju današnje občine Naklo osem mlinov, še leta 1960 jih je delovalo pet. V letih po drugi svetovni vojni je bilo skupno v tedanji veliki občini Kranj kar 44 mlinov. Danes sta na ali ob reki Savi od izvira do Ljubljane le še dva, drugi je na Prebačevem, vendar je ta na Okroglem edini še tradicionalni na vodo in z mlinskimi kamni. Sedanja podoba ima mlin od leta 1926, ko so ga obnovili po požaru. »Tedad je zgorela večina stavbe, ohranjeni in s tem mnogo starejši pa so temelji s kletjo, kjer so bile v obokanem svinjaku tudi jasli za svinje,« je pojasnil Uroš Brankovič in dodal, da je bil zadnji znani lastnik mlina družina

Markovič, ki pa je pred nekaj leti posest prodala slovensko-norveški družini.

Mlin je imel dva mlinska kamna, ki sta še vedno ohranjena: temen mlinski kamen za mletje črne in bel kamen za mletje bele moke, na primer pšenične, ržene, ovsene, ajdove. Imel je še kamen za mletje prašičjih otrobov in stope, s katerimi so predelovali ječmen v ješprenj in proso v prosono kašo. Svetel mlinski kamen je iz konglomeratne kamnine iz bližnjega kamnoloma z obrobja Udin boršta na Polici, kjer so več kot tristo let, vse do leta 1974, klesali in obdelovali mlinske kamne. Temen mlinski kamen naj bi bil iz kamna iz enega od kamnolomov pri Trziču. »Kljub bližini reke Save je mlinsko kolo,

ki danes ni več ohranjeno, na mlinu vedno gnal Mlinarjev studenec, ki ni nikdar presahnil,« je dejal sogovornik in nadaljeval: »Zob časa tudi stavbi mlina ne prizanaša in le vprašanje časa je, do kdaj bomo lahko v živo spoznavali ta pomnik gospodarjenju in prehrani naših prednikov. Mlin bi bilo treba temeljito obnoviti, to pa bi bilo finančno kar velik zalogaj.«

Posebnost mlina Okroglo je tudi ta, da je bil njegov mlinar več stoletij, vse do dvajsetega stoletja, obenem še brodar, ki je vozil ljudi in tovor čez reko Savo. Vasi Okroglo in Žeje sta v 15. stoletju prešli iz posesti in upravljanja Ortenburžanov k freisinskim škofom, zato je brodar na Okroglem brezplačno vozil prebivalce z brodom čez

Mlin Okroglo je zadnji in edini še tradicionalen mlin na vodo in z mlinskimi kamni.

Na drugi strani mlina je nekoč stalo mlinsko kolo, ki ga je gnal Mlinarjev studenec in je delovalo vse do leta 1971. / Foto: Primož Pičulin

Savo. Enako je vozil tudi romarje na poti na Sv. Jošt pa tudi umrle iz obeh vasi na šmartinsko pokopališče v Stražišču. »V bližini mlina je leseno znamenje v spomin na mlinarja in brodarja Dominika Markoviča, ki je na prelomu 19. in 20. stoletja utonil, ko je reševal ladjo oziroma rečni brod, ki ga je odnesla divja Sava,« je kot zanimivost dodal Brankovič.

V mlinu Okroglo beležijo tudi začetke moderne slovenskega ribogojstva. »Prva prava umetna oploditev je bila v bazenih mlina Okroglo izvedena leta 1881, in sicer jo je izvedel dr. Ivan Franke. Bil je slikar in eden začetnikov realizma na Slovenskem. Umetniki so v tistem času radi povezovali

V mlinu Okroglo sta ohranjena dva prvotna mlinska kamna, temen za mletje črne in bel mlinski kamen za mletje bele moke. / Foto: Primož Pičulin

kulturo z drugimi panogami, na primer kmetijstvom, in to je počel tudi Franke,« je dejal Brankovič in še dodal: »Na tem prvem vališču

je oplodil ikre potočne postrvi in iz njih vzredil zarod in nato mladice. Zato ga štejejo za začetnika sodobnega slovenskega ribogojstva.«

Kultura

Krstna uprizoritev drame

Naše gledališče je veristična slika družbe in časa. **Stran 14**

Zgodbe

Dragica Perne v monografiji odkriva podbreška znamenja vere in kulture. **Stran 15**

Zanimivosti

Radovljčan Sašo Čotar v Ljubljani predstavlja zbirko pajkov in škorpionov. **Stran 16**

Od petka do petka

Na posvetu pri predsedniku republike Borutu Pahorju so se predstavniki vseh treh vej oblasti pogovarjali o načelu delitve oblasti. / Foto: Tamino Petelinšek (STA)

Arjana Brezigar Masten, kandidatka za mesto viceguvernerke Banke Slovenije / Foto: Nebojša Tejić (STA)

Anže Erbežnik, kandidat za ustavnega sodnika

Pri Pahorju o odnosu oblasti do sodstva

SIMON ŠUBIC

Pri Pahorju posvet o načelu delitve oblasti

Pri predsedniku republike Borutu Pahorju so se v torek najvišji predstavniki treh vej oblasti sešli na posvetu o načelu delitve oblasti. Pahor je v uvodu povedal, da ločenost oblasti ne pomeni njihove izoliranosti in da predpostavlja tudi sodelovanje, pri čemer pa mora biti odnos spoštljiv, odgovoren in mora upoštevati dostojanstvo druge veje. Predsednik vrhovnega sodišča Damijan Florjančič, ki je avgusta Pahorja opozoril na neprimerno komunikacijo državne oblasti, je razložil, da je v pismu izrazil tudi pričakovanje slovenskega sodstva, da se na neprimerne komentarje in tudi napade na sodstvo, ki so se intenzivirali v zadnjem času, odzovejo na primeren način. »Ali res ni mogoče poiskati drugih vzvodov za komunikacijo kot pa javno etiketiranje in omalovaževanje sodnikov in s tem sodne veje oblasti?« se je spraševal. Predsednik vlade Janez Janša pa je povedal, da ob ločenosti vej oblasti »verjetno ni prepovedano izrekat kritike.« »Ugled si je treba zaslužiti,« je še poudaril Janša in sodstvo pozval, naj izvede resno refleksijo situacije, reforme

in samokorekcije. Predlagal je, naj se sodstvo odpre javnosti in da prouči slovaški predlog zakona, ki spreminja več predpisov s področja pravosodja. Predsednik Pahor je ob koncu udeležence pozval, naj razmislijo, kako bi ta dialog periodično, smiselno in organizirano vodili tudi vnaprej.

Za predsednika DeSUS-a trije kandidati

Za novega predsednika stranke DeSUS so za zdaj evidentirani trije kandidati: nekdanji predsednik Karl Erjavec, Srečko Felix Kropce iz Posavja in Dominik Šteiner iz Murske Sobotice. Vodja poslanske skupine DeSUS Franc Jurša je napovedal, da bodo v poslanski skupini vse tri povabili na pogovor o viziji prihodnosti stranke. Ob tem si Jurša želi, da bi se poslanci poenotili v podpori enemu kandidatu. Prav z enotno podporo poslanske skupine naj bi po neuradnih podatkih svojo kandidaturu pogojeval Karl Erjavec, ki ga podpira pokrajinska organizacija DeSUS Gorenjska. Do Erjavčeve kandidature je sicer med poslanci najbolj skeptičen Robert Polnar. Medtem je začasni predsedujoči DeSUS-u Tomaž Gantar, ki se za vodenje stranke ne bo potegoval, za časnik Dnevnik dejal, da bi

morala predsedniško mesto v stranki zasedeti prepoznana in izkušena oseba, ki pozna strankarsko življenje in koalicijska dogajanja. Podobno razmišlja tudi Jože Podgoršek, za katerega so včeraj v državnem zboru odločili, ali bo prevzel vodenje ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izstrelitev satelitov zgodovinski dosežek

V sredo so v Vitanju pripravili slovesnost ob izstrelitvi slovenskih satelitov Trisat in Nemo-HD v vesolje. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je izstrelitev označil za vrhunski in zgodovinski dosežek slovenske vesoljske industrije in znanosti, s katerim je bil narejen velik tehnološki preboj za Slovenijo, hkrati pa smo se postavili ob bok velikih na področju visokotehnološke panoge. Počivalšek je še poudaril, da je ministrstvo izstrelitev satelitov sofinanciralo v višini nekaj več kot tri milijone evrov. »Satelita odpirata možnosti uporabe informacij, pridobljenih iz vesolja, v vsakdanjem življenju, industriji, kmetijstvu, energetiki in državni upravi. Pred nami je velik izziv, kako in kam naprej,« je še dejal. Oba satelita so sicer po več preložitvah v vesolje izstrelili 3. septembra iz Francoske

Gvajane, prvi stik z njima vzpostavili še isti dan, trenutno pa se ukvarjajo z navigacijo obeh satelitov.

Javni predstavitvi kandidatov

V predsedniški palači sta se v sredo javno predstavila kandidatka za mesto viceguvernerke Banke Slovenije Arjana Brezigar Masten, sedanja direktorica analitsko-raziskovalnega centra pri Banki Slovenije, in kandidat za ustavnega sodnika Anže Erbežnik, trenutno svetovalec v odboru za pravosodje in notranje zadeve Evropskega parlamenta in izredni profesor za kazensko procesno pravo na evropski pravni fakulteti. Slednji je napovedal, da si bo v primeru izvolitve prizadeval za varovanje človekovih pravic, zakonitosti in ustavnosti. Po njegovih besedah je za ustavnega sodnika pomembno, da ni zgolj dodatna stopnja rednega sodstva, temveč je neke vrste »antisodišče« v smislu, da pokaže občutljivost, ki je redno sodstvo ni pokazalo. Brezigar Mastenova pa si bo med drugim prizadevala za boljšo koordinacijo oddelkov znotraj Banke Slovenije, nadaljnjo krepitev znanj v organizaciji in boljšo prepoznavnost slovenske centralne banke v evrskem sistemu.

Slovinci v zamejstvu (768)

Noč plebiscitnih mazačev

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Ko smo bili že prepričani, da je na Koroškem mazaenje in podobno oskrunjanje spomenikov in tabel ter celo njihovo podiranje za vselej preteklost, so bili doslej še neznanji skrunilci znova na delu. In to v času po osrednji svečanosti v počastitev 100. obletnice koroškega plebiscita, ki je minila spravno, v želji po sodelovanju in spoštljivem sobivanju dveh narodov in dveh jezikov. Ob tej priložnosti so predstavniki Slovencev in večinoma tudi najvišji predstavniki avstrijskih zveznih in koroških oblasti povedali in priznali, da z uresničevanjem zapisanih pravic Slovencev na Koroškem ni bilo vse v redu in da sta Avstrija in Koroška v tem primeru dolžnici, ki se zavedata svojih obveznosti. Sočasna nenasilna

protestna povorka z okoli sto udeleženci in napisi, ki so v soboto po Celovcu visoke goste opozarjali in zahtevali uresničevanje pravic Slovencev, je bila nekaj običajnega v demokratični družbi in za nikogar moteča. Slovenci tudi niso šli prvič protestirati na ulice. Nočno packanje s kljukastimi križi, srpi, kladivi in nacističnimi

napisi po spomenikih v čast plebiscitu in enotni Koroški pa uresničevanja pravic Slovencev ne bo pospešilo, ampak kvečjemu – upočasnilo. Morda mazači celo želijo, da bi se dialog med večino in njeno oblastjo ter manjšino ustavil, saj je to iz zgodovinskih izkušenj pravi čas za take akcije. Spomnimo se, kaj se je v zaostrenih odnosih

Iniciativa SKUP (Slovenski konsenz za ustavne pravice), v kateri delujejo znani slovenski manjšinski politiki in intelektualci, na primer Petra Kohlenprath, Feliks Wieser, Karl in Rudi Vouk, predlaga postavitev spomenika koroškim slovenskim izobražencem, ki so leta 1920, po plebiscitu, v strahu za preživetje ali celo za življenje bežali v tedanjo Jugoslavijo. Dr. Danijel Grafenauer ocenjuje, da jih je bilo med dva in tri tisoč. Obeležje, ki ga je že izdelal Karl Vouk, bo postavljeno pred Univerzo v Celovcu.

Popackan spomenik enotni Koroški pred deželnim dvorcem v Celovcu / Foto: ORF Celovec

med nemško večino in slovensko manjšino dogajalo v šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja, ko so se tudi zaradi nezmožnosti ali zavračanja pogovora v kupe betona in kamena spreminjali slovenski partizanski spomeniki in dvojezični krajevni napisi. Protestniki take sorte so se v noči s praznične sobote na nedeljo znesli nad osrednjim spomenikom plebiscitu in enotni Koroški pred

deželnim dvorcem v Celovcu. Ogorčenje in presenečenje nad dejanjem so izrazili najvišji predstavniki Avstrije in Slovenije, pa tudi zastopniki osrednjih organizacij Slovencev na Koroškem. V torek ponoči se je mazaška zgodba ponovila v kraju Miklavčevo (Miklautzhof) pri Žitari vasi (Sittersdorf) na spomeniku ustanovitelju koroškega Heimatdienstsa Hansu Steinacherju in koroški enotnosti.

Istanbulska konvencija

V zadnjem času je kar nekaj govora o Istanbulski ali carigrayski konvenciji. Za kaj gre? Odgovor je že v njenem celotnem nazivu: Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju in boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini ...

MIHA NAGLIČ

Štirje P-ji

Poljski pravosodni minister Zbigniew Ziobro je Sloveniji poslal pismo, v katerem preverja, ali bi se pridružila Poljski pri odstopu od carigrayske konvencije. Slovensko pravosodno ministrstvo razlogov za odstop ne vidi. Vsaj za zdaj ne. Sicer pa poglejmo še enkrat natančneje, za kaj gre. »Na kratko je to najboljše in najmočnejši ukrep za boj proti nasilju nad ženskami in v družini. Obsega dvanajst poglavij, ki temeljijo na štirih P-jih (Prevention, Protection and support of victims, Prosecution of offenders and Integrated Policies). Dogovor velja tako v času miru kot v času vojne. Čeprav sta glavni temi dogovora nasilje nad ženskami in nasilje v družini, ima veliko večji pomen. Prav tako isti 'P-ji' veljajo za tiste, ki so diskriminirani na podlagi spola, rase, izvora, spolne orientacije, starosti, zdravja, statusa begunca in drugih. Psihološko nasilje, zalezovanje, fizično nasilje, spolno nasilje, posilstvo, prisilni zakon, prisilna splavitev, prisilna sterilizacija se morajo kaznovati. Podpisalo jo je že 45 držav članic Sveta Evrope. Podpisale, a nato zavrnile so jo Bolgarija,

Slovaška, Poljska in Madžarska. Pri vseh je šlo za nesprijetje konvencije zaradi določenih razlogov. Niso želeli sprejeti istospolnih porok in večjega števila spolov, kot naj bi jih poznali.« (Vir: Žiga Kastelic, student.si) Preseneča tudi dejstvo, da je bilo besedilo konvencije sprejeto v Istanbulu, že leta 2011. Pod sedanjim režimom predsednika Erdogana to gotovo ne bi bilo več mogoče.

Nekaj primerov

Preberimo še nekaj členov iz izvirnega besedila, slovenski prevod je dostopen na spletu. »36. člen – Spolno nasilje, vključno s posilstvom. 1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovijo, da se navedeno ravnanje opredeli kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno: a. prisilna vaginalna, analna ali oralna penetracija spolne narave na telesu druge osebe s katerikoli delom telesa ali predmetom; b. prisilno izvajanje drugih dejanj spolne narave z osebo; c. prisilitev druge osebe v dejanja spolne narave s tretjo osebo. 2. Privolitev mora biti dana prostovoljno kot rezultat svobodne volje osebe, ocenjene v okviru danih okoliščin. 3. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne

ali druge ukrepe, da se zagotovijo, da se določbe 1. odstavka uporabljajo tudi za dejanja, storjena zoper nekdanje ali sedanje zakonce ali partnerje, kot jih priznava notranje pravo.« / 38. člen – Pohabljenje ženskih spolovil. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se navedeno ravnanje obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno: a. ekscizija, infibulacija ali druge oblike pohabljanja celotnih ali delov ženskih velikih sramnih ustnic, malih sramnih ustnic ali klitorisa; b. prisiljenje ali naročanje ženski, da stori katerikoli od dejanj, naštetih v točki a; c. ščuvanje, prisiljenje ali naročanje deklici in dekletu, da stori katerikoli od dejanj, naštetih v točki a. 1« Problem je v tem, da se večini Evropejcev zdijo take določbe »normalne«, marsikje v svetu pa to (še) niso oz. so »normalne« za neki drugi pogled ...

Nobelovci 2020

V tednu po 5. oktobru smo izvedeli za letošnje nobelovce, po enega vsak dan. V ponedeljek so objavili, da letošnjo Nobelovo nagrado za medicino prejme ameriško-britanska naveza Harvey J. Alter, Michael Houghton in Charles M. Rice za

odkritja na področju hepatitisa C. V torek je bila na vrsti fizika, spet trije znanstveniki: Britanec Roger Penrose, Nemec Reinhard Genzel in Američanka Andrea Ghez za odkritja o črni luknji. V sredo kemija: Francozinja Emmanuelle Charpentier in Američanka Jennifer Doudna za razvoj metode za spremembo genoma crispr-cas9. »Tehnologija je revolucionarno vplivala na znanosti o življenju, prispevala k novim terapijam za zdravljenje raka, lahko pa bi uresničila sanje o zdravljenju dednih bolezni«. V četrtek književnost: ameriška pesnica Louise Glück »za svoj nezamenljivi pesniški glas, ki s strogo lepoto naredi individualen obstoj univerzalen«. V petek smo izvedeli, kdo je prispeval k miru na svetu: Svetovni program za hrano (WFP), »ki si prizadeva proti lakoti na svetu in opozarja, da lakota ne bi smela biti orožje v vojnih razmerah, ki so se med pandemijo novega koronavirusa še zaostrele«. In drugi ponedeljek še za ekonomijo: Američana Paul R. Milgrom in Robert B. Wilson, »za prispevek k izboljšanju teorije dražb in iznajdbe novih dražbenih formatov, ki koristijo prodajalcem, kupcem in davkoplačevalcem«. Pestro, ni kaj. Vsem čestitamo!

Istanbulska konvencija v Svetu Evrope. Zelena: ratificiran oz. potrjen podpis. Rumena: podpisana, a še ni potrjena. Rdeča: država ni podpisala konvencije. / Foto: Wikipedia

Agencija Evropske unije za temeljne pravice ugotavlja, da je tretjina žensk v EU izkusila fizično ali spolno nasilje v starosti nad 15 let. To pomeni 62 milijonov žensk!

Bog ve, kaj si o znanstvenikih, ki so jih odkrili, mislijo v črnih luknjah? Na sliki črna luknja pred Velikim Magellanovim oblakom, ki je tretja od nam najbližjih galaksij. / Foto: Wikipedia

Za boljšo šolo (95)

Odgovor je pogovor

IVKA SODNIK

Pod tem geslom je potekal letošnji Teden otroka, ki smo ga zaznamovali prejšnji teden – in hkrati z njim še tridesetletnico delovanja Telefona za otroke in mladostnike (TOM). Ali v našem okolju sploh potrebujemo Teden otroka, ko pa smo večinoma prepričani, da je našim otrokom dobro, mogoče celo predobro, saj živijo v velikem izobilju in imajo hkrati preveč pravic ter premalo dolžnosti?

Prostovoljci, ki delajo na telefonu Tom pripovedujejo (in njihova statistika kaže), v kako velikih stiskah so številni naši otroci. Res večina otrok ni lačna in se ne sooča z materialnim pomanjkanjem, jih pa pestijo druge vrste problemi. Na tisoče klicev otrok

in mladostnikov na telefon Tom kaže, v kako hudih stiskah so otroci v visoko razvitih in materialno bogatih družbah. Otroci tožijo o težkih razmerah v družini, o nasilju in izključevanju iz družbe s strani vrstnikov, o ljubezenskih težavah. Očitno nimajo v svoji bližini osebe, ki bi ji zaupali in se z njo pogovorili. Vedno več je klicev zaradi osamljenosti, depresije in občutkov strahu. Nekateri otroci razmišljajo celo o samomoru in izhoda iz duševnih stisk iščejo v samopoškodovanju. Te stiske so bile še posebno izrazite v času zaprtja šol, ko so bili njihovi socialni stiki zelo omejeni. Po podatkih telefona Tom, se je v tem obdobju izrazilo povečalo število klicev o težavah

in zlorabah v družini, o psihičnih težavah, socialno-ekonomskih stiskah in celo samomorilnosti.

Današnji otroci izjemno pogrešajo empatijo odraslih in vrstnikov, da bi se lahko z nekom pogovorili. Toda odrasli za pogovor velikokrat nimajo časa. Iz slabe vesti skušajo starši to nadomestiti z nakupom lepih in dragih oblačil, najboljšega telefona in športne opreme ter kupa igračk. Otroci pa v resnici potrebujejo vsak dan uro ali dve časa, da bi se usedli za družinsko mizo in se pogovarjali. Ne samo o tem, kakšne ocene so dobili, pač pa predvsem o tem, kako se počutijo v šoli in kakšne odnose imajo z vrstniki. S starši bi radi imeli iskren odnos,

da bi se počutili sprejete in ljubljene. Tudi učitelji v šoli nimajo časa za pogovor, saj ves čas hitijo z učno snovjo, tako da so preveč zgovorni otroci samo v nadlego. Če imajo otroci srečo, si poiščejo dobre prijatelje, da z njimi delijo svoje intimne zgodbe. Tisti brez pravih prijateljev pa z nemočnim vedenjem in ekscitiranimi kličejo po tem, da bi jih odrasli opazili.

Priznati moramo, da so tudi pri nas številnim otrokom kršene osnovne pravice, npr. pravica do ljubeznivega družinskega okolja. Starši, ki se borijo zgolj za svoje pravice, pogosto pozabljajo na svoje obveznosti do otrok. Nadalje imajo otroci pravico do ustreznih

materialnih pogojev in osnovnih dobrin, in če jim starši tega iz katerikoli razlogov ne morejo zagotoviti, je zanje dolžna poskrbeti družba. V šoli imajo pravico do varnega okolja in kvalitetnega pouka. Ker je šola tudi vzgojna ustanova, mora biti pozorna na duševno stanje in razpoloženje otrok in si vzeti čas, ko naletijo na otroka, ki potrebuje pomoč – zlasti če starši tega niso zmožni. Otroci imajo pravico, da so sprejeti v svoji enkratnosti in izvirnosti. Pravica otrok je tudi to, da jih odrasli naučijo primerne vedenja in potrebnih delovnih navad, da bodo znali kot odrasle osebe poskrbeti zase in za svoje družine. Predvsem pa imajo otroci pravico do otroštva.

Kultura

Nemoč ubežati skladišču

Druga premiera Prešernovega gledališča v novi gledališki sezoni, krstna uprizoritev socialne drame Naše gledališče avtorice Tjaše Mislej v režiji Mateje Kokol, je veristična slika družbe in časa, v katerih živimo – če še ne povsem, pa se ji s precejšnjo naglico bližamo.

IGOR KAVČIČ

Zadnje povedi tokrat postavljam na začetek, namreč – predstavo Naše skladišče si velja ogledati najmanj iz treh razlogov: ker gre za odlično besedilo mlade dramatičarke Tjaše Mislej, letos nagrajeno z Grumovo nagrado, ker s homogeno igro še posebej navdušuje celotni ženski del kranjskega igralskega ansambla in seveda tudi zato, ker predstava govori o času, ki ga živimo, in nam – kako »prešernovsko« – znova nastavlja ogledalo in da misliti. Je to svet, za kakršnega si prizadevamo?

Predstava nas popelje v zaprto okolje skladišča hipermarketa, v katerem štiri skladiščnice različnih generacij opravljajo vsakodnevno monotono delo. Iz škatel jemljejo konzerve, nanje lepijo deklaracije in jih postavljajo nazaj v škatle, te pa na police. Vedno znova in znova. Ko jih zmanjka, pride nova pošiljka. Vedno enaki gibi delavk – podkrepi jih ritmično ponavljajoča se glasba – so kot

dobro delujoč stroj, ki poganja celoten sistem. Kot da gre za neki vzporedni svet, ki ga dodatno podkrepi dejstvo, da ženske v skladišču, z izjemo kakšne proste nedelje, ko jih spustijo ven, dejansko tudi živijo.

Kadar iluzijo stroja prekine zvonec za odmor, delavke s svojimi zgodbami navidezno izstopijo iz skladišča v svet zunaj. Vsaka izmed njih ima namreč svoje želje, svoje sanje. Najstarejša Vera (igra jo Vesna Jevnikar), ki je tudi odgovorna, da je delo opravljeno, se – vdana v usodo – spominja starih časov, Evelin (Vesna Pernarčič) želi vstopiti v svet slavnih osebnosti, odkar je Suzi (Vesna Slapar) partner odšel z drugo, sta njena največja skrb otroka, zato potrebuje denar in se oklepa službe, Marija (Miranda Trnjanin k. g.) je najmlajša in najbolj izobražena ter dela samo zato, da bi lahko izdala knjigo o alpinistki, ki je zanjno pravzaprav prisposoda za žensko moč in enakopravnost. Podobno »zemeljske« so tudi med pogovori o kuhi

Skladiščnice in njihova poslovodkinja so prepričljive, lahko bi rekli nezamenljive nosilke posameznih likov. / Foto: Tania Mendillo

in zvečer, ko gledajo svoje najljubše nadaljevanke. Zdi se, da jih le še njihova človeška individualnost loči od monotoni stroja.

V njihov svet občasno vstopijo obiski od zunaj: prva nadrejena, poslovodkinja Grebovič (Darja Reichman),

področni direktor trgovske verige (Miha Rodman), šofer Bigi (Blaž Setnikar), ki dobavlja blago, izgubljeni kupec (Borut Veselko) in novinar (Aljoša Ternovšek), ki bi se – željan uspeha – rad izkazal z zgodbo o nehumanem odnosu šefov do svojih delavk. A

te v kritičnem trenutku v strahu pred izgubo službe sklonijo glavo.

Režiserka Mateja Kokol je na odru ustvarila tako vzdušje brezosebne, ki ga narekuje brezobzirna kapitalistična proizvodnja, kot na drugi strani domačnosti

in iskrene človeške toplote, predvsem skozi skrbno izbrano dramaturgijo (Marinka Poštrak) posameznih likov. Igralke na odru delujejo homogeno, hkrati pa so znale izkoristiti priložnost, ki sta jo ponudila besedilo in režiserka, saj so se v svoje like vživele polnokrvno, kot bi jim bili ti lastni.

Besedilo je zelo komunikativno, ponekod humorno, a v srži trpko – in prav taka je tudi predstava, ki s preprostimi uprizoritvenimi prijemi pritegne kar najširšo publiko. Ob otožni zimzeleni pesmi Lastovka, ki jo v izteku predstave zapoje Evelin, mislimo dva konca. V predstavi so tokrat izbrali optimističnega – delavke odvržejo halje, se uprejo in na oder prinesejo transparent z napisom »Ne pridemo nazaj, dokler ne izboljšate pogojev dela!!!«. A kaj, ko smo Slovenci po kvadratnem metru nakupovalnih centrov na prebivalca med najvišje uvrščenimi v Evropi in je rast BDP tako privlačna zadeva, kajne?

Za pevce in pevke vseh generacij

Med 16. in 25. julijem prihodnje leto bo Ljubljana gostila mednarodni zborovski festival Europa Cantat. Na več kot štiridesetih festivalskih prizoriščih se bo zvrstilo skoraj dvesto festivalskih dogodkov, od ateljejev z vrhunskimi mentorji do nastopov tujih zasedb in množičnega petja na prostem.

IGOR KAVČIČ

V Ljubljani se bo prihodnje poletje resnično veliko pelo, sporoča predana ekipa Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), ki v sodelovanju z Evropsko zborovsko zvezo (ECA-EC) v drugi polovici julija organizira enega največjih mednarodnih zborovskih festivalov na celini Europa Cantat Festival 2021. Ta se od leta 1961 vsaka tri leta odvija v enem od izbranih evropskih mest.

Program festivala so predstavili na sredini novinarski konferenci v Cankarjevem domu. Organizatorji se, kljub elanu, ki jim ga ni vzela niti epidemiološka kriza, zavedajo, da festival, ki ga običajno obiše okrog štiri tisoč pevcev z vsega sveta in še enkrat toliko občinstva, pripravljajo v tveganih okoliščinah. To pomeni, da bodo njegovo izvedbo sproti prilagajali aktualnim epidemiološkim razmeram in tako poskrbeli za varnost vseh.

Europa Cantat bo v Ljubljano pripeljal velike mednarodne zvezde zborovskega petja, kar je za slovenske udeležence in udeleženke odlična priložnost, da stopijo v stik z najboljšimi ustvarjalci in se seznanijo z aktualnim svetovnim dogajanjem na področju različnih vrst vokalne glasbe. Poleg tega je festival izjemno pomemben tudi za razvoj kulturnega turizma in drugih področij družbenega življenja. Zborovsko petje, ki je najštevilnejša kulturna ljubiteljska dejavnost v Sloveniji, pa se bo na festivalu, ki bo največji kulturni dogodek v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, prepletlo še z drugimi umetniškimi zvrstmi, na primer z literaturo, fotografijo, likovno dejavnostjo, pa tudi terapevtskim in socialnim delom ter športom.

»Festival, ki navdušuje s svojim pestrim dogajanjem in vzdušjem ter netekmovalnim značajem, ima tri osrednje vsebinske dele:

Predstavili so program Europa Cantat Festivala 2021. / Foto: Matej Maček

delavnice pod vodstvom mednarodnih priznanih mentorjev, koncerte udeležencev in vabljenih zasedb ter posebne projekte,« je poudarila vodja programa Mihela Jagodic. Program bo obsegal še predavanja in vsakodnevno množično skupno petje na prostem. Festivala se lahko udeležijo vsi ljubitelji zborovske glasbe, ne glede na pevski staž in predznanje.

S posebnimi dogodki bodo po besedah Mihele Jagodic poskrbeli za povezovanje zborovske glasbe z drugimi področji.

Tako so denimo zasnovali Zborovsko fotopromenado, natečaj za fotografije na temo zborovske glasbe, preplet s športom pa prinaša drsalna revija Ko boš prišla na led – Sing & Skate, kjer bodo koreografije na ledu nastale na

zborovsko glasbo v živo, kar je novost v svetovnem merilu.

Dotaknili se bodo tudi novih spoznanj o vplivih petja na človekovo dobrobit, tuje pevce in njihove zasedbe pa bodo slovenski gostitelji lahko povabili domov. »V okviru programskega sklopa Pojoči domovi bodo nastopajoči za družino, sosede in prijatelje pripravili koncert na vrtu, terasi ali v dnevni sobi. Vse

te lepe dogodke bo nadgradilo še nekaj koncertov tujih vabljenih zasedb različnih žanrov – Tenebrae, Ringmasters, Singer Pur in Accent, ki pomenijo kakovostni presežek festivala, ter cikel koncertov Prisluhni Sloveniji. Ta je namenjen predstavitvi slovenske zborovske glasbe, ustvarjalcev in uspešnih zborov tujemu občinstvu. Upamo, da bo zato, ko se vrnejo domov, čim več naše glasbe zaživele v njihovih repertoarjih,« je še dodala Mihela Jagodic.

Kot je je povedala članica mednarodne festivalske glasbene komisije Simona Rožman Strnad, bodo festival obogatila svetovno znana dirigentska imena iz sveta zborovske in klasične glasbe. »V vlogi mentorjev bo petdeset vrhunskih umetnikov na delavniceh ter drugih izobraževalnih modulih in kot gostujoči dirigenti na koncertih ponudilo udeležencem ter obiskovalcem prvovrstno zborovsko izkušnjo in užitek.«

Zgodbe

Podbreška znamenja vere in kulture

Pod tem naslovom se v monografiji avtorice Dragice Perne odkriva »bogata sakralna dediščina v kraju, oris pomembnih umetnostnih spomenikov, osvetlitev življenja in dela znamenitih Podbrežanov ter ne nazadnje predstavitev kulturnih dejavnosti aktivne lokalne skupnosti, ki so usmerjene v varovanje kulturne dediščine tega kraja danes,« je v spremni besedi zapisala umetnostna zgodovinarica dr. Rajka Bračun Sova. Knjiga je tudi bogato ilustrirana.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Podbrezje – nenavadna vas! Je še kje na svetu kraj, ki bi na tako majhnem prostoru, kot so Podbrezje, imeli toliko umetnin in kjer bi našli vaščanko, ki bi vse te umetnine raziskala, opisala, našla podatke, podrobnosti, letnice in še in še in vse to opisala v knjigi!? Bralci z osuplostjo bere knjigo Dragice Perne in komaj domume množico oltarjev, kapelic, križev, znamenj, legend, zgodb ... in imen slavnih osebnosti, ki so tako ali drugače povezani s to vasjo.« Takole pa je k branju monografije Podbreška znamenja vere in kulture povabila publicistka in zbirateljica ljudskega izročila in etnološkega gradiva Dušica Kunaver. Prav ona je avtorici monografije Dragice (Daci) Perne vlila največ veselja in poguma do dela, da se je lotila pisanja. Veliko gradiva je Pernetova črpala iz diplomske naloge hčerke Lucije. Knjigo s 152 stranmi je oblikovala Eva Remškar, izdalo jo je

Dragica (Daca) Perne / Foto: Gorazd Kavčič

Kulturno društvo (KD) Tabor Podbrezje.

Monografija Podbreška znamenja vere in kulture zajema preteklost, ki se dotika sedanosti. Kot je na nedavni predstavitvi v Kulturnem domu v Podbrezjah povedala avtorica, je v knjigi zbrana najprej sakralna dediščina, ki jo v

Podbrezjah predstavljata župnijska cerkev sv. Jakoba in cerkev Marije Sedem žalosti na taborskem griču. Sprehodimo se potem v knjigi od križevega pota s kalvarijo do kapele, kužnega znamenja in evharijskega križa. V vasi je kar dvanajst kapelic in mnogo križev. Na Spominski park

znamenitih Podbrežanov in na Pot kulturne dediščine Podbrezij, ki jo označujejo tudi informacijske table, so še posebno pomembni. Poimenovali so jo po slavni slikarki Ivanina pot. Ena tabla denimo govori o nastajanju najpomembnejše slike Ivane Kobilca Poletje, ki jo je naslikala v Podbrezjah.

Pot, ki nam odkriva delček zgodovine Podbrezij in njenih ljudi, je lepo opisana v knjigi. Ob koncu je nekaj strani namenjenih znameniti Podbreški potici, ki je svoje ime in okus ponesla v svet, ter članom KD Tabor, ki so se zadnjih dvajset let trudili z ustvarjanjem dogodkov in ohranjanjem dediščine. Opisani so vsi štirje predsedniki društva; prvi je bil Stane Mihelič, zatem Nataša Kne, Mojca Brezovec in zdaj sedmo leto Dragica Perne.

»Ker so se fotografije z leti nabirale v mapah računalnika, smo jih v preteklosti objavili na spletni strani in nekaj v dveh koledarjih za leto 2010 in 2020. Ker pa verjamemo, da so najlepše shranjene na papirju v knjigi, vam jih ponujamo, da jih sprejmete. Tu so zamrznjene v času in besede ob njih so se ustavile v letu 2020, še prej pa segle globoko v preteklost,« je bogat nabor fotografij različnih formatov, okoli petsto jih je, povzela Pernetova. To so odlične fotografije Mirka Kunšiča,

Jožefa Perneteta in dronski posnetki Luke Perneteta.

Oblikovalka Eva Remškar, ki je sodelovala že pri prvih dveh monografijah o slikarki Ivana Kobilca in pisateljici Mimi Malenšek iz cikla Znameniti Podbrežani, je hvaležna in vesela, da je bila lahko del te zgodbe. »Vsaka od teh knjig ima seveda svojo individualnost, ker so si vsebine različne, a je ostalo dovolj prostora za kreativnost,« je povedala Remškarjeva, Pernetova pa dodala, da so bile njune »nočne izmene«, ko sta imeli mir in se uskladi- li za ustvarjalno delo.

Spremljene besede so pripevali poleg omenjenih Dušice Kunaver in dr. Rajke Bračun Sova še Berta Golob, dr. Ferdinand Šerbelj in msgr. Franc Trunkelj. »Hvala vsem naštetim in nenaštetim, katerih kamenček je vgrajen v mozaik, ki se mu reče Podbreška znamenja vere in kulture,« je na predstavitvi monografije, ki je sovpadala s 15. Taborskiimi dnevi in Dnevi evropske kulturne dediščine, sklenila Dragica Perne.

Zgodba o potovanju

»Na naši Zemlji obstajajo kraji, ki so tako lepi in zanimivi, da človeku vzamejo sapo. Pa tudi takšnih nepriljubljenih je kar nekaj. A prav vsi so vredni izkušnje,« je med drugim na zadnji platnici svojega prvenca Zgodba o potovanju zapisal avtor knjige Vid Legradič.

ALENKA BRUN

Vid Legradič, ki živi v Mostah pri Komendi, se poklicno ukvarja s svojim podjetjem z logistiko v turizmu in vodniško dejavnostjo. Študiral je politologijo in študij tudi zaključil. Po duši je bolj naravoslovec, po srcu pa popotnik. Kombinacija omenjenih treh strasti ga je v življenju vodila v raznovrstne intelektualne in športne dejavnosti, ki se še vedno nagrajujejo v potovanja. Je pa že od nekdaj rad tudi pisal.

Nekdo je o knjigi zapisal, da potopisni roman Zgodba o potovanju ni klasičen potopis (kar nam je ob srečanju potrdil tudi avtor) ter da Vid zaupa ljudem.

Zgodba o potovanju seveda opisuje destinacije, poti in doživetja, vendar je interpretacija doživetij zelo poglobljena, čustvena. Avtor hkrati ostaja na trdnih tleh

in opisuje družbenopolitično okolje posameznih držav z zanimivimi podatki. »Roman spremlja moj razvoj – od prvega potovanja in naslednjih osem let. Glavni lik zgodbe sem jaz in ta se skozi roman razvija,« pojasni in uporabi tudi besedo evolucija, ko pripoveduje o sebi in svoji vlogi v romanu oziroma potovanjih nasploh.

Letos je Vid dopolnil 35 let, v turizmu je že iz študentskih let, ko je začel voditi skupine tujcev po Sloveniji, pa tudi okoliške države mu niso tuje. Kasneje je vodil celo tujce po Islandiji, kar se nam zdi res posebno. »Po Islandiji?« ponovimo in dodamo vprašanje, ali bi tudi živel tam. Vid odgovori, da ima Slovenijo rad, a če bi moral živeti v tujini, bi res izbral ali Islandijo ali ZDA. Obe deželi imata predele z izjemno naravo, kar ga najbolj privlači. Na Islandiji je

Vid Legradič

spoznal tudi Lenko, danes njegovo soprogo, o čemer tudi lahko beremo v knjigi.

Zgodbo o potovanju lahko beremo kot celoto ali po poglavjih. Spoznamo Vida in

»njegovo« Tajska, Indijo, Filipine ... Nekatero državo je »prihranil« za novo knjigo.

Doslej je obiskal že 56 držav. Potuje tako, da vedno vse načrtuje sam.

Najprej je sploh razmišljal le o nekem zborniku, ker si je na potovanjih stvari zapisoval, in tudi tako prišel na idejo, da bi bilo lepo zapise združiti v neki knjižni obliki. Na koncu je spisal roman. Izdala ga je založba Primus oktobra lani.

Prizna, da ni pričakoval, da bodo bralci knjigo tako dobro sprejeli.

Ker je koronavirus zahteval svoj davek, ima Vid od letošnjega marca precej časa, in ker je imel vedno željo, da bi napisal znanstvenofantastični roman, se je odločil in to tudi storil. Ureja pa tudi že drugi del Zgodbe o potovanju.

»Glede na to, da ni toliko turizma, mi ostaja čas za pisanje,« se še nasmehne Vid Legradič.

Zanimivosti

Med ljubljenci, ki jih ne vodimo na sprehod

Radovljčan Sašo Čotar v Ljubljani predstavlja svojo slikovito zbirko pajkov in škorpionov – v njej so največji, najbolj barviti pa tudi najnevarnejši primerki z vseh koncev sveta.

MARJANA AHAČIČ

Prejšnjo soboto so v ljubljanskem BTC odprli vrata izjemno zanimive razstave pajkov in škorpionov. V slikovitih terarijih, ki posnemajo naravno okolje teh pri nas redko videnih bitij, je na ogled več kot osemdeset različnih vrst pajkov in škorpionov z različnih koncev sveta, med njimi največji, najlepši pa tudi najbolj strupeni primerki, kot je na primer avstralska črna vdova, ki spada med tri najbolj smrtonosne pajke na svetu.

Sto vrst pajkov in škorpionov

Lastnik impresivne zbirke, ki jo je v takšni obliki prvič postavil na ogled, je Radovljčan, ki zadnjih nekaj let živi v Trzinu, Sašo Čotar. V njegovi zbirki je danes okoli sto vrst pajkov in škorpionov. »Zbirko je treba sproti dopolnjevati, življenjska doba pajkov pa ni prav dolga. Najbolj strupene črne vdove so na primer sezonski pajki. Samica živi leto, leto in pol, samec pa samo nekaj mesecev. Ptičji pajki živijo dlje, od osem pa tudi do 25 let, samci pa največ leto in pol po doseženi spolni zrelosti. Tako rekoč vse dobim od rejcev po

Evropi, večinoma na sejmihih v tujini. Iz narave se številne vrste smejo jemati, ker so ogroženi in zato zakonsko zaščiteni. Promet z zaščitenimi vrstami je znotraj Evrope mogoč samo na podlagi potrdila o izvoru.«

Tudi pajki so hišni ljubljenci

Pravi, da se seveda na živali iz njegove zbirke človek ne more navezati tako, kot se naveže na psa ali mačko, pa vendar jih ima za ljubljence. Prav vse dobro pozna, ve za razlike med njimi, nekatere so mu bolj, druge morda malce manj pri srcu. Na po-

V slikovitih terarijih, ki posnemajo naravno okolje teh zanimivih bitij, je na ogled več kot osemdeset različnih vrst pajkov in škorpionov z različnih koncev sveta, med njimi največji, najlepši pa tudi najbolj strupeni primerki, kot je na primer avstralska črna vdova, ki spada med tri najbolj smrtonosne pajke na svetu.

sebno mesto tako postavlja najbolj strupene vrste škorpionov, ki jih ni prav enostavno dobiti, pa črne vdove. Pove, da z njimi, če imaš zgolj nekaj primerkov ali par, ni veliko dela. »Važno je, da imajo primeren terarij, vodo, klimo ... Ni jih treba voziti na sprehod, jedo

občasno, božanja ne pričakujejo,« pove za nasmehom, a zatrdi, da te živali zagotovo so hišni ljubljenci, čeprav je odnos z njimi manj osebni kot z bolj običajnimi živalmi.

Pajki ne pičijo, ampak ugriznejo

Obiskovalce z veseljem popelje po razstavi in jim razloži podrobnosti in zanimivosti o posameznih vrstah. Navduši z velikanskim ptičjim pajkom, ki živi v južni Ameriki. Znan je tudi kot leteči pajek, saj ima sposobnost skakanja. Zaradi mirnega zna-

strašljivim slovesom. Nevaren je ugriz odrasle samice, ki ima dovolj velike strupenike, da predrejo človeško kožo, stvarno pojasni Čotar. Škorpion z latinskim imenom *Leiurus quinquestriatus* - angleško deathstalker - pa na prvi pogled ni videti posebej strašljiva, a je ena od najbolj strupenih vrst škorpionov.

Poskrbljeno za varnost

Terariji so sicer opremljeni z jasnimi in razumljivo predstavljenimi informacijami o vsakem od primerkov, zelo poučni so tudi plakati s preglednimi opisi živali, njihovih življenjskih ciklov in okolij, ki so del razstave. A največ zagotovo pomeni njegova osebna razlaga. »Največkrat me obiskovalci seveda vprašajo, ali me je kdaj kakšen pajek že pičil, jaz pa za začetek razložim, da pajek ugrizne, ne piči. Zanima jih, kaj jedo ... Na razstavo pogosto starše 'zvlečejo' otroci, ki se jim zdijo zanimive migetajoče kosmate živalce. A zelo pogosto se potem zgodi, da so prav starši tisti, ki se v razstavo tako vživijo, da jih ni mogoče spraviti naprej ...«

Živali so skrbno varovane

Sašo Čotar ima za svojo zbirko na voljo posebno sobo doma, posebej za razstavo v Ljubljani pa je izdelal zanimive terarije, za vsako od živali posebnega; tiste najbolj strupene imajo dvojno varovanje, steklene vitrine so skrbno zaklenjene. Ko z dolgo pinceto skuša indijskega škorpiona premakniti tako, da bo na fotografiji bolje viden, delo opravi umirjeno in zbrano.

Napadejo le, če se čutijo ogrožene

Pravi, da se mu v dvajsetih letih, kolikor je minilo, odkar je kot darilo dobil svojega prvega škorpiona, ni zgodilo, a bi ga katera od teh, za mnoge strah vzbujajočih živali ugriznila ali pičila. Tako kot velika večina živali nasploh namreč tudi najbolj strupeni pajki in škorpioni to običajno storijo le, ko se branijo, so stisnjeni v kot.

Acanthoscurria geniculata – brazilski ptičji pajek, ki je pogost med ljubitelji tovrstnih živali. Sašo Čotar ga sicer počasi in previdno, a popolnoma mirno vzame v dlan in prijazno tudi od blizu pokaže radovednim očem obiskovalcev razstave v Ljubljani. / Foto: Gorazd Kavčič

Leiurus quinquestriatus, ena od najbolj strupenih vrst škorpionov. Je temno oranžno-rumene barve, povprečno pa meri okoli šest, največ deset centimetrov v dolžino. Živi v puščavah in grmičevju, življenjski prostor pa se razteza od Severne Afrike do Srednjega vzhoda. / Foto: Gorazd Kavčič

Latrodectus hasselti – avstralska črna vdova, eden izmed treh najsmrtonosnejših pajkov, kar jih poznamo

Sašo Čotar je tudi vse terarije, v katerih ima razstavljenе pajke in škorpione, izdelal in opremil sam. / Foto: Gorazd Kavčič

Epidemija

Koronavirus in mi

DAVOR TAVČAR

Sem Davor Tavčar, letnik 1967, od leta 1987 delam kot računalniški programer. Leta 1999 sem se odločil in začel delati na svoje, kot samostojni podjetnik. Sem poročen in oče štirih mladoletnih otrok. Živimo

dokaj mirno in nepretresljivo življenje v Puštalu, strehljaj od centra Škofje Loke. Stanujemo v lastnem stanovanju v mansardi moje rojstne hiše, v pritličju pa sama živi moja mama.

Opozorila strokovnjakov na temo korone sva oba z ženo Špelo vedno jemala resno. Vsaj tista, ki so jih priobčili resni strokovnjaki. Način, kako je vlada sporočala posamezne odločitve, kakor tudi odločitve same pa pač niso šle vedno skupaj še druga z drugo ne, kaj šele z zdravo pametjo. Mogoče imam to smolo, da sem hodil na srednjo šolo smer biologija/kemija in se tam naučil precej o mikroorganizmih ter virusih, tako da mi težko prodajajo buče na to temo.

A vseeno – vedno sva se držala zahtev NIJZ in vladnega PR-ovca, svoje mnenje sva pa izrazila občasno v petek, ko sva se s kolegom zapeljala okrog Kužnega znamenja skupaj s še nekaterimi somišljeniki.

Ko je marca nastopil »lockdown«, sva se prilagodila dokaj hitro – Špela je prevzela skrb za domačo logistiko in šolanje na domu, jaz pa sem se povsem posvetil delu, saj spričo moje zdravstvene specifi-

že od leta 2018 stalno delam doma. Ker delam samo za znane kupce, niti ni potrebe po delu na terenu oz. pri strankah. Špela pa dela doma kot šivilja, zato je ob splošni karanteni izgubila stranke, saj niso smele več prihajati k njej v šivalnico.

Sam sem si – nekaj z genetsko zasnovo, nekaj pa s stoje prebolenimi gripami in kakšno pljučnico, predvsem pa z zelo stresnim načinom življenja tja do leta 2002 – nakopal obilo zdravstvenih težav. Diabetes tipa 2, hipertrigliceridemijo, hipertenzijo in še srčno aritmijo. Leta 2018 so mi v desni nogi naredili bypass zamašene arterije. Posledica operacije je ta, da ne morem več sedeti dlje kot eno uro, ne da bi me nevzdržno začela boleti noga. Zato sem si naredil visoko delovno mizo, postavljeno nad tekalno stezo. Programiram v stoje, med hojo po tekalni stezi – in tako vsak dan v službi naredim med dvajset in trideset kilometrov. Na mesec to pomeni v povprečju petsto kilometrov peš samo v službi. Aritmija se mi je kazala tako, da mi je srce v mirovanju skočilo v res visoke obrate. Letos spomladi je dežurnemu medicincu na loški urgenci uspelo zabeležiti na

EKG utrip 199 na minuto, izmerjeno dvajset minut potem, ko je napad že popustil.

Dali so me na čakalno listo za poseg, imenovan ablacija, in mi ga že 8. avgusta letos tudi izvedli. Vse je potekalo brez zapletov in v dveh tednih sem lahko spet normalno začel delati na tekalni stezi.

Glede na do takrat znane podatke sem imel cel kup zdravstvenih predispozicij, spričo katerih sem bil še bistveno previdnejši, da slučajno ne bi kje ujel korone. Špela je na srečo zdrava in nima nobenih posebnih težav – imela je sicer gestacijsko sladkorno, tako da si je v času vseh štirih nosečnosti morala injicirati inzulin, vendar je diabetes vsakič izzvenel takoj po porodu.

Potem pa je prišel september. V torek, 8. septembra, sva šla s Špelo zvečer na malo daljši sprehod, »za krepitev imunskega sistema«. Na pol poti sva srečala prijatelje in na mestu smo klepetali kako minuto dlje, kot bi bilo pametno. Že ko sva se vrnila domov, sem čutil znano sčipanje v grlu, zjutraj pa sem se zbudil s konkretno kepo in »zabitim« nosom. Čez dan sem intenzivno zlorabljal domača zdravila, tako da sem se

trikrat pošteno prepotil. V četrtek, 10. septembra, zjutraj sem imel namreč napovedano cikloergometrijo, da preizkusimo, kako se je obnesla ablacija srca.

No, v četrtek zjutraj je bilo slabše, sinusi so me konkretno boleli in ni bilo realne možnosti za izvedbo testiranja, zato sem prosil za nov termin (in ga takoj tudi dobil, in sicer čez dva tedna). Ker ima moj zdravnik ordinacijo samo v ponedeljek in sredo ter v petek po razporedu, sem mu napisal e-pošto in opisal težave s sinusom (ki sem jih dobro poznal, saj so bili sinusi moja ahilova peta že od nekdaj) ter prosil za pregled.

V ponedeljek me je zdravnik poklical, da mi je povedal, da imam v sredo najprej testiranje na covid-19 in da spričo novih pravil ne morem na pregled, dokler nimam izvida, pa še to samo v primeru, da bo negativen. Fajn.

V sredo popoldan me je Špela odpeljala v Kranj pred urgenco, kjer so mi v treh minutah vzeli bris in sva se že peljala nazaj.

Izvid je bil negativen, 26 ur po odvzetju brisa sem dobil SMS. Takoj sem zdravniku napisal mail in v petek, 18. septembra, zgodaj

popoldan dobil termin najprej za laboratorij, potem pa še za pregled.

Diagnoza je bila pričakovano sinusitis, tako da sem dobil antibiotik, osemdnevno kuro.

Ob koncu tedna pa je zbolela moja mama. Ne vemo, kje konkretno je »fasala« virus. V ponedeljek se je počutila slabo, v torek je klicala zdravnika in dobila termin za testiranje v četrtek zjutraj. Na testiranje se je odpeljala s taksijem, ker naše malo vozilo ni primerno za prevoz potencialno okuženih oseb.

Jaz sem imel zvečer ob 17.00 vaje s skupino Châtte Noire, saj naj bi v soboto, 26. septembra, še z drugimi bendi nastopili na Odprti ulici. Priznam, da je kar prijalo prvič po marcu srečati se s prijatelji in dve urici igrati repertoar naših lastnih skladb. Po vaji sva se s Špelo usedla na kavo, ko je ob 20.00 klicala mama in povedala, da je pozitivna.

Vsem, ki so sedeli v najini bližini, sva takoj povedala, da imamo doma koronapozitivno osebo, obvestil sem člane benda in nemudoma sva odšla domov, kjer smo se dobesedno zaprli v stanovanje in čakali na klic NIJZ.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Herman II. in zlate zvezde v slovenskem grbu

PETER COLNAR

Kaj pomenijo tri zlate zvezde v slovenskem grbu? Nekateri vedo, drugi ne. Ker je bila tudi dežela Kranjska v lasti grofov Celjskih, spominimo, da gre za zvezde, ki so jih ti imeli v svojem grbu. Med drugim predstavljajo ogenj, ki simbolizira duhovno raven, imajo pa tudi večji, zgodovinski pomen, saj simbolizirajo grofe Celjske (nemško Grafen von Cilli), ki so bili najbolj znana in najpomembnejša plemiška in vladarska rodbina, ki je imela svojo matično posest na območju današnje Slovenije.

V Bratislavi je 13. oktobra 1435 umrl državni knez Herman II. Celjski. Rodil se je okoli leta 1360. Leta 1390 je postal glavar Kranjske. Proti koncu življenja je dosegel dvig Celjskih v državne kneze Svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti.

Leta 1379 je na prošnjo Habsburžanov večkrat reševal premoženjskopravne

spore. Leta 1391 je posredoval v sporu med Vidmom in Čedadom. Na čelo dinastije Celjskih je prišel po smrti Hermana I. (1385) in Viljema (1392). Leta 1396 je po bitki pri Nikopolju pomagal rešiti kralja Sigismunda Luksemburškega pred turškimi ujetništvom. Predstavlja višek vzpona Celjskih, saj si je uspel pridobiti naziv državnega kneza in združiti celjske posesti v samostojno deželo Celjsko. Na kratki družbeni hierarhični lestvici je to pomenilo biti prvi za kraljem.

Herman II. se je rodil celjskemu grofu Hermanu I. in materi Katarini, hčerki bosanskega bana Stjepana II. Kotromanića. Herman je sam vodil celjsko dinastično hišo. Spretno je izrabljajal nesoglasja v hiši Habsburžanov ter boj za vladarsko oblast med takrat vodilnimi srednjeevropskimi dinastijama, Luksemburžani in Habsburžani. Povečal je

politično in ekonomsko moč Celjskih na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, zlasti po prevzemu posesti po izumrlih Ortenburžanih (1420). Segel pa je tudi čez meje Svetega rimskega cesarstva in Celjskim pridobil obsežna posestva v deželah krone sv. Štefana, v Zagorju in Slavoniji, ter naziv grofje Zagorski. Celjske je usodno povezal s kasnejšim cesarjem Sigismundom Luksemburškim.

Zveza z ogrskim kraljem Sigismundom Luksemburškim je Hermanu II. poleg posesti navrgla vplivne nazive na Hrvaškem. Kot ogrski velikaš je postal član najbojnejšega sveta ogrskega kralja – Reda zmajevih viteзов. Odlično so se odvijala tudi njegova prizadevanja v smeri dviga celjskih grofov v državne kneze Svetega rimskega cesarstva. Državni knežji položaj je bilo mogoče doseči samo s prekinitvijo fevdne odvisnosti

Zanimivi Gorenjci in tedna iz dežele Kranjske:

- V Pevnem pri Stari Loki se je 12. 10. 1823 rodil čebelar in duhovnik Luka Porenta. Za kaplana je bil nameščen leta 1849 v Srednji vasi v Bohinju, kjer je bil župnik njegov stric Anton Porenta. Ko je ta umrl, ga je Luka nasledil in ostal župnik v Srednji vasi do svoje smrti leta 1882.
- V Novi vasi pri Lescah se je 15. 10. 1829 rodil pisatelj, duhovnik Janez Božič. Ko je Einspieler leta 1865 ustanovil (celovski) časnik Slovenec, je prevzel uredništvo.
- Na Homcu pri Domžalah se je 13. 10. 1856 rodil pedagog in pisatelj Fran Gabršek. Med letoma 1908 in 1919 je bil okrajni šolski nadzornik za okraja Ljubljana okolica in Kamnik.

od Habsburžanov. Herman II. v ta namen ni skoparil. Leta 1423 se je Ernest Železni za bogato odškodnino v posesti odrekel fevdni oblasti nad Celjskimi. Ti so bili od tedaj državni gospodje Svetega rimskega cesarstva. Prvi poskus pridobitve visokega naziva državnega kneza so leta 1430

sicer preprečili Habsburžani in te časti Herman II. Celjski (umrl je 13. oktobra 1435) ni dočakal. Doživela pa sta jo njegov sin Fridrik II. in vnuk Ulrik II., ki sta bila leto dni kasneje, 30. novembra 1436, v Pragi po višana v državna kneza, ko je bila hkrati ustanovljena celjska kneževina.

Mladi prepotrebneži

GORAZD STARIHA

Na začetku smo si ogledali primere, v katerih so mladoletni fantini skušali zadostiti svojemu nagonu s prav tako nedoletnimi deklicami. Sedaj pa prehajamo na nekoliko starejše potrebneže, ki jim starost žrtve ni bila pomembna.

Gregor Molk (roj. 26. 3. 1803) iz Logatca, po domače Kokošar, je z nasilnim zadovoljevanjem svojega gona začel že v letu 1821, ko je hotel posiliti Marijo Križaj, pastirico pri štirinajstih. Ta

je Kokošarju ušla, je pa takoj ujel Marušo Novak, ki je kasneje Mariji povedala, da jo je povaljal.

Nekaj časa za tem je šla desetletna Jera Nagode, po domače Turkova, iz Žibrš, v domači mlin in naproti ji je prišel Kokošar, ki ga takrat še ni poznala.

»Kaj meniš, ali je moja moka v mlinu že zmleta?« jo je vprašal. »Ne vem,« je odvrnila, on pa jo je zgrabil in vrgel na tla, ji dvignil srajco, legel nanjo in suval z moškim udom vanjo. Čez krajši čas je vstal in dejal: »Ti si premajhna, poklič drugo, ki je nekaj večja, da jo povaljam!« Vendar je ta »druga«, Maruša Novak, zbežala že takoj, ko ga je videla od daleč, saj ga je že poznala.

Po smrti očeta, spomladi 1822, pa kot da za Kokošarja ni bilo več nobenih ovir za sproščanje njegove spolne podivjanosti. Najprej se je spravil na pastirice. Margareto Slabe iz Žibrš, rojeno 1807, je napadel medtem ko je pasla domačo živino in jo z davljenjem prisilil, da ga je prijel za tiča in mu ga molzla. Nato je legel nanjo, nekajkrat sunil vanjo, vendar mu ni uspelo prodreti.

Naslednja pastirska žrtev je bila Apolonija Brus, rojena 1808. Poleti 1822 je pasla živino še z dvema pastircama, kar se je pojavil Kokošar in drugi dve enajstletnici poslal proč z izgovorom, da naj gresta iskat svoje vole. Polono pa je gnal v neko

kotanj, kjer ji je najprej položil glavo v naročje, da bi mu obirala uši, in se nato hotel vleči nanjo. Tega mu ni pustila, a se je vrgel nanjo, jo prijel za grlo, da ne bi kričala ter zagrozil: »A boš pri miru?!« Odpel si je hlače in ji velel, medtem ko jo je stiskal za vrat, da naj ga prime zanj, ko to ni hotela takoj storiti, jo je močneje stisnil za vrat, nakar ga je res prijela za penis, s katerim je nato skušal prodreti vanjo, a mu (ponovno) ni uspelo. Čez kratek čas je vstal in odšel, ona pa je še kak teden čutila na vratu bolečine od davljenja.

Če mu ga ni uspelo stlačiti v štirinajstletnico, ga je še toliko težje v osemletnico, ki je poleti 1822 vsa prestrašena prirojala domov. V času žetve je pasla še z eno manjšo pastirico, ko se je pojavil Kokošar, ki ga takrat še ni poznala. Manjšo je poslal naprej z izgovorom, da naj zažene vola nazaj, njo pa pograbil okoli pasu, z drugo roko preko ust, vlekel za vzpetino, jo polegel, si odpel hlače, vzel ven moški ud in jo prisilil, da ga je molzla. Čez nekaj časa ji je vzdignil srajco in skušal potisniti svoj moški ud v njen sram, pri čemer je čutila velike bolečine. To nesramnost je nekaj časa počel z njo, potem pa ji velel, naj gre. Njena skrbnica je povedala, da deklica od takrat dalje ni mogla več kontrolirati uriniranja in je za »pokvarjeno zdravstveno stanje« dekleta, za vsa pota in zaslišanja zahtevala 50 goldinarjev.

Vaš razgled

Posledice koronavirusa se odražajo na domala vseh področjih, tudi pri izvedbi kulturnih ter družabnih prireditiv. Ponovni strožji ukrepi ter omejitve, ki se obetajo, nekatere pa začnejo veljati že z današnjim dnevom, ne vlivajo pretiranega optimizma v zimski sezoni, ki je pred vrati – prireditveni sedeži, namenjeni občinstvu, bodo, kot kaže, še naprej ostali prazni. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nemalokrat napačno parkiran avto ali katero izmed ostalih vozil povzročata preglavice drugim udeležencem prometa, po drugi strani pa so redarske službe pogosto deležne (nepravilnih?) očitkov o prehitro izdanih kazenskih položnicah. Vsekakor pa je opozorilo zaradi parkiranega vozila, ki ovira nemoten prehod intervencijskih vozil, na mestu. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Naglič, priimek iz greha

TINO MAMIČ

Priimek Naglič izvira iz nemškega priimka Nagel. Nagel pomeni v stari nemščini žebelj ali klin. Izhaja iz poklica žebjarja, kovača, ki je ročno izdeloval, koval kline in želje. Nagel pomeni tudi noht, a v srednjem veku, ko so priimki nastajali, še ni bilo poklicnih pedikerjev ... Obstaja še ena razlaga, ki pa je manj verjetna: nagel v zgodnji novi visoki nemščini pomeni domišljavost in nadutost. Torej bi šlo za priimek zaradi človekove lastnosti: priimek Nagel so dali nekemu domišljavcu.

Najbolj logična razlaga, da je ta gorenjski priimek nastal zaradi rože, zelo priljubljene na Gorenjskem, ki je hkrati slovenski nacionalni simbol, pa za priimek

Naglič ne velja. Vsaj za kamniške Nagliče ne. Ravno tako za Nagliče ne velja razlaga jezikoslovca Kebra, da je priimek lahko nastal zaradi pridevnika nagel v pomenu hiter. Priimek Nagel so namreč v 18. stoletju zapisovali kot Nagel, ne pa kot Nageu. To pa pomeni, da gre za cvet nagelj, ne pa za človeka, ki je bil hiter ali nagel.

Priimek Naglič je nastal pred poltretjim stoletjem, ko se je v Mekinji vasi plemiču Petru Naglu in Neži Jemec rodil nezakonski sin Janez. Par ni bil poročen. Janez je bil njun edini otrok. Rodil se je 23. decembra 1769 približno ob enih zjutraj in bil krščen še istega dne.

Peter Nagel je bil častnik iz Palfyjevega regimenta, narodnost ni zagotovo znana, precej verjetno je bil Nemec.

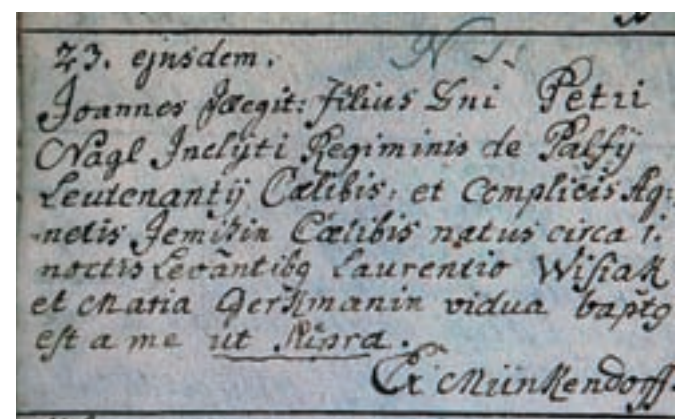
Čprav je predzakonska spolnost takrat veljala za hud greh, pa je bil častnik Nagel vendarle zelo časten mož. Par se ni mogel poročiti zaradi prepovedi porok oziroma

V Nemčiji in Britaniji najdemo veliko plemičev s priimkom Nagel, ki imajo tudi svoje grbe. Eden takih je tudi ta, v katerem je upodobljen žebelj.

poročne kavcije, ki jo je uvedla Marija Terezija (1750). T. i. Heiratskaution je poroko častnikom v času vojaške službe dovoljevala le ob plačilu visoke odškodnine, namenjene morebitnemu preživljanju vdove. Cesarica se je torej bala, da bo v primeru smrti častnika država dobila vdovo, ki se ne bi mogla preživljati. Nižji kot je bil ženinov čin, višja je bila odškodnina. Poročnikova odškodnina je znašala kar njegovo desetletno plačo, stotnikova pa petletno. Nagel, ki je bil leta 1769 že poročnik, bi se tako lahko poročil, če bi plačal odškodnino 120 mesečnih plač! Častnik je kljub vsemu otroka uradno priznal in verjetno tudi finančno poskrbel za družino.

Neža Jemec je rodila v Mekinji vasi, vendar je bila

Krstni vpis Janeza, nezakonskega sina plemenitega gospoda Petra Nagla, samskega poročnika Palfyjevega regimenta, in samske Neže Jemec. Krstno knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K 1760–1784 Kamnik, zvezek 12, AD 1769)

tja priseljena. Od kod, ni znano. Glede na priimek lahko sklepamo, da iz bližnje okolice nekje med Kamnikom in Ljubljano. Imela je samo

enega otroka. Zatem je v matičnih knjigah ne najdemo več. Mogoče se je odselila, mogoče tudi poročila.

(Se nadaljuje)

Začenjamo objavljati novo rubriko o gorenjskih priimkih. Njen avtor je profesor zgodovine Tino Mamič (48) iz Kopra, ki po naročilu izdeluje družinska drevesa, piše rodbinske kronike in razlage pomene priimkov.

HUMOR, HOROSKOP

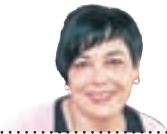
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Brez posebnega razloga boste nemirni in nestrpni, tako do sebe kot tudi do drugih. Če bo prišlo do kakšne zamere, boste to kasneje z lahkoto popravili. Dan ni nikoli enak dnevu in kmalu bo posijalo sonce in z njim bo prišla dobra volja.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Kot običajno se vam bo tudi v tem tednu veliko dogajalo. Pestro bo na čustvenem področju, kjer se zadeve še niso umirile, pa tudi v delovnem okolju prihaja do sprememb, ki so sicer pričakovane, a vseeno. Kar naporno bo.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
V iskanju svojega prostora pod soncem se vam lahko zgodi, da boste za nekaj časa obstali na mestu. Čas se ne šteje samo v korakih, ki jih delamo naprej, včasih se največ zgodi ravno takrat, ko se ustavimo in vse skupaj prepustimo toku.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Na poslovnem področju vas v teh dneh čaka presenečenje. Med drugim boste dobili tudi potrditev za preteklo delo, kar vam bo dalo novega elana za naslednje projekte, ki so večji, kot si mislite. Vzemite si čas za počitek.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Najbolje se boste počutili v krogu svojih domačih in prijateljev. Pokazali se bodo prvi znaki izčrpanosti in preden se razvije v kaj več, boste to preprečili in zatrli v kali. Čas, preživet z ljudmi, ki so vam pri srcu, se ne more primerjati z ničimer.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Imeli boste pomisleke, da ste se napačno odločili in si naložili preveč dela. To se ne bo razrešilo do tiste mere, da bi bili zadovoljni. Ampak kmalu boste prejeli novice, ki vam bodo zelo razveselile, in za nič vam ne bo žal. Vse gre prav.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
So stvari, ki jih lahko uredite samo vi in jih ne morete preložiti na druge. To vam bo vzelo nekaj časa in malo več volje, na koncu pa boste z rezultatom več kot zadovoljni. Večji nakup se vam izplača, zato ne čakajte predolgo.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Včeraj je mimo, jutri šele prihaja, danes pa je tu. Danes naj bo tisti dan, ko je mogoče čisto vse. Ste človek akcije, ne posedanja, zato boste napeli vse moči in si ustvarili položaj, ki se ne bo zamajal. V ljubezni in poslovnem.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Hočete ali nočete, se boste znašli v situaciji, v kateri boste imeli samo en izhod, pa še za tega se boste morali potruditi. Vajeni ste, da na prvo mesto postavljate pamet in se na podlagi razuma tudi odločate. Tokrat bodo prevladovala čustva.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Ne vsi, ampak določeni ljudje v srcu puščajo svoj pečat. In take ljudi je vedno dobro imeti ob sebi, saj se nikoli ne ve, kdaj sami ne zmoremo in so dobrodošli tisti, ki dobro mislijo. Presenečeni boste in z novim zavedanjem se veliko spremenili.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Vedno znova v okolici iščete potrditve, osebne ali pa poslovne. Po drugi strani si znate postaviti ceno, ne smete pa pozabiti, da ima ceno vsak. Nobena stvar ni samoumevna in vsak človek zase je poseben in edinstven.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Letite in še boste. Pristanka vas ni strah, saj se zavedate, da se lahko v trenutku vse spremeni in treba je živeti vsak dan sproti. Poslovno se boste malo umaknili od dogajanja, čeprav boste z enim očesom imeli še vse pod nadzorom.

TA JE DOBRA

Hoja po vodi

Ko je imel Filip z Bohinjske Bele 18. rojstni dan, je slišal zgodbi o neverjetni družinski tradiciji. Pravili so, da so njegov oče, dedek in pradedek na svoj 18. rojstni dan imeli možnost hoditi po vodi čez Blejsko jezero, do gostilne na oni strani jezera, kjer so si privoščili svojo prvo alkoholno pijačo. Tako je Filip na svoj 18. rojstni dan skupaj s prijateljem Martinom odveslal na sredo jezera. Filip je stopil iz čolna in se začel utapljati. Martinu, ki je dober plavalec, ga je vendarle uspelo rešiti iz vode. Besen in zmeden se je mladenič odpravil do svoje babice. »Babica«, jo je vprašal, »danes je moj 18. rojstni dan. Zakaj torej ne morem hoditi po vodi, tako kot so lahko moj oče, dedek in pradedek?« Babica se je zazrla v Filipove oči in mu odgovorila: »Ker so se tvoj oče, dedek in pradedek rodili januarja. Ti pa si se rodil avgusta.«

Plačilo za bolečine

Gorenjca zbije mercedes. Fant pade, se preobrača, vali, a se ne poškoduje. Šofer stopi iz avta se opraviči: »Tukaj imate petsto evrov za bolečine.« Gorenjec se vidno zadovoljen zahvali in vpraša: »Gospod, a se vi večkrat peljete tod mimo?«

Zelje za zajtrk

Po poročni noči mlada žena možu za zajtrk postreže zelje. »Zakaj pa to?« »Sem mislila, da tudi ješ kot zajec.«

LAŽJI SUDOKU

2	6	4	3		9			
	5	3		8			6	4
				7			3	5
8			5	7				3
	7	2				1	4	
3			4	2				8
4	2			6				
9	1			2		4	8	
				1	5	7	9	

Rešitev:

2	6	4	3		9			
9	5	3		8			6	4
1	7	2		7			3	5
8			5	7				3
3	7	2				1	4	
4	2			6				8
9	1			2		4	8	
5	7	2		1	5	7	9	
1	9	5	3	8	4	2	6	7

TEŽJI SUDOKU

7		9	8		1	3		
1	2						7	9
	1		7	2			8	
	8	2	5	4	6	1		
	7		1	3		5		
6	5						3	8
			3	6		5	1	

Rešitev:

7		9	8		1	3		
9	6	5	1	2	4	7	8	3
1	2						7	9
8	1		7	2			8	
	8	2	5	4	6	1		
	7		1	3		5		
6	5						3	8
			3	6		5	1	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

Delavnica suhozidne gradnje

V Škofji Loki so ob Dnevh evropske kulturne dediščine priredili delavnico suhozidne gradnje. Gradnja brez uporabe veziva je najpogostejša na Krasu, pozna jo tudi Gorenjska.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Suhozidna gradnja je večšina zidanja brez uporabe veziva, pri kateri z odbiranjem razpoložljivega lokalnega kamna, pridobljenega s čiščenjem in urejanjem zemljišč, ter ob razumevanju skladnje nastajajo različni tipi trdnih kamnitih objektov. V Sloveniji je osnovna in prvobitna tehnika gradnje znana predvsem na Krasu in v Istri kot posledica in rezultat boja za preživetje na kamnitem kraškem in istrskem svetu vse od prazgodovine naprej, kjer je postala ključni element značilne kraške in istrske kulturne krajine. Suhozidne gradnje pa poznamo tudi na Gorenjskem, je povedala Mateja Hafner Dolenc, generalna sekretarka Zdrženja zgodovinskih mest Slovenije, ki je v okviru Šole prenove v sodelovanju z Občino Škofja Loka organiziralo delavnico. Tudi na Loškem gradu so pred časom obnovili suhi zid, na delavnici pa so si udeleženci ogledali tudi ostale tovrstne zidove v okolici gradu, s katerimi so v preteklosti ljudje ograjevali njive in travnike. Omeniti velja, da je bila večšina suhozidne gradnje pred dvema letoma uvrščena

Delavnica suhozidne gradnje na Loškem gradu / Foto: Primož Pičulin

na na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, pri čemer je ob Sloveniji sodelovala še nekaj držav.

Delavnica je v Škofji Loki potekala v okviru Dvevov evropske kulturne dediščine, pobudo zanjo je dala Občina Škofja Loka. Zanimanje je bilo zelo veliko, je povedala Hafner Dolenčeva, zato so kvoto udeležencev (sodelovalo jih je lahko 15) zelo hitro zapolnili. V uvodu so prisluhnili predavanju kustosinje Loškega muzeja Mojce Šifrer Bulovec Ko gre loški kmet na njivo, meščanov ni doma, s katerim je

predstavila nekdanje življenje loškega podeželja. O izkušnji suhozidne gradnje na Krasu je predaval tržaški Slovenec Danilo Anton iz gibanja Partnerstvo kraške suhozidne gradnje. Geolog dr. Miha Jeršek je spregovoril o geologiji kamnine na Gorenjskem, Saša Roškar iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine, enote Kranj, pa o gradnji na suho na zgornjem Gorenjskem. Primer pozidave suhega zidu na Loškem gradu je predstavila Mateja Kavčič iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Primož Novak je predstavil praktično gradnjo suhega

zidu in tudi vodil praktični del delavnice, s Tomažem Križnarjem pa so si udeleženci ogledali lokacije suhozidne gradnje v soseščini.

Kaže, da se občina zanima za to tehniko gradnje za prihodnjo obnovo zidov na gradu. V preteklosti je bil namen suhih zidov dvojni: ljudje so travnike in obdelovalno zemljo očistili kamenja, z zlaganjem pa so postavili zidove, ki so razmejevali zemljišča in jih varovali pred živalmi. Danes predvsem želijo, da se ta način gradnje ohrani kot razpoznavni element naše krajine, dodaja Mateja Hafner Dolenc.

PREJELI SMO

Politzgodovina II

J. D. me v svojem odgovoru poimenuje »neki Stane Boštjančič« (S. B.), »neki dopisnik G. G.«, ki ne živi v resničnosti, »ideološkega zagrizenca« itd. Nič hudega, vsak človek ima pravico, da o drugem misli, kar hoče. Očitno je njegova težava delna izguba spomina, saj se je z nekim S. B. in še z enim pivskim tovarišem večkrat srečaval po raznih gostilnah v Kranju. V gostilni je, kot se to spodobi, beseda dala besedo, pri čemer je bil J. D. poln samega sebe na račun svojega strica Tončka Dežmana in izročil NOB-ja. Očitno je pri njem vidna tudi sprememba iz vernika v nevernika ali obratno. Možno je tudi, da je bila ta spreobrnitev le investicija v bodočnost, saj se mu je izplačala na ta način, da je za časa Janševe vlade postal direktor Muzeja novejšje zgodovine v Ljubljani. Z ostalimi janševističnimi izrazi, s katerimi me obklada, ne bom polemiziral, saj bi bilo to isto, kot če bi srednjeveške inkvizitorje prepričeval, da boga ni.

Nadalje J. D. zapiše, da bi bilo zanimivo, če bi se v polemiko vključil tožilec S. B. Nikoli nisem solil pameti ljudem na področjih, na katera so se spoznali. J. D. počne ravno to. Spušča se na področje prava, o katerem nima pojma. Drugače bi vedel, da je tožilec bil in je le ena izmed strank v postopku, katerega pristojnosti so zakonsko opredeljene in sploh niso take, kot jih nepoznavalsko opredeljuje J. D. Odloča sodišče in tako je bilo tudi v primeru, ki ga J. D. napihuje kot šenčurski dogodek. Vsako napihovanje je odveč, saj je bil to le eden izmed primerov in nič več. Ljudje so pač storili kaznivo dejanje po kazenskem zakonu in bili, kot se to v civiliziranih družbah spodobi, tudi kaznovani. Trditve J. D. o vlogi odvetnikov itd., so plod njegove fantazije, saj je več kot očitno, da J. D. kazenskega spisa sploh ne pozna. J. D. v janševistični maniri pljuva prejšnji sistem, saj ga skuša prikazati kot sistem, v katerem je partija tožilcem in sodnikom ukazovala, kaj naj storijo. V vsej svoji dolgoletni tožilski, tudi sodniški službi,

nisem doživel nobene intervencije niti namiga, kako naj ravnam v posameznih primerih. Tudi moji tožilski in sodni kolegi ne. Če J. D. misli, da je bilo v konkretnem primeru drugače, naj to dokaže z dejstvi, ne pa z insinujacijami. Enako kot on trdi, da sem kot tožilec ravnal po navodilih komunističnih forumov, bi lahko tudi jaz trdil, da ga iz službe v Gorenjskem muzeju niso vrgli, čeprav so bili vsi razlogi za to, zgolj zaradi tega, ker jim je komunistični forum zapovedal, da nečaka narodnega heroja ne smejo vreči iz službe. Pri tem oba dobro veva, da niti njegova trditve niti moja nista drugega kot le domneva, saj ne temeljita na izkazanih dejstvih. Naj zapišem še tole. Po toliko letih od konca druge

svetovne vojne hoditi po Sloveniji in opredeljevati, katere vasi so domobranske in katere partizanske, je brezplodno in služi le janševizmu pri pridobivanju volivcev. V Šenčurju naj se sami zmenijo, ali so tisti, ki so na Plečnikovem stadionu prisegli fašizmu, ali tisti, ki so pripravljene nesporna zgodovinska dejstva sprejeti in odkloniti vse tiste, ki zgodovino zlorabljajo v politične namene. Zanimivo je, da J. D. izpostavlja leto 1975, ne pa leto 2016 ter da ne izpodbija tudi ostalega, kar sem napisal. S tem tudi zaključujem polemiko z J. D. S prispevkom Franca Kindlhoferja pa ni vredno niti polemizirati.

STANE BOŠTJANČIČ

LOTO

Rezultati 83. kroga – 14. oktobra 2020
3, 4, 9, 25, 26, 29, 31 in 1

Loto PLUS: 4, 16, 20, 23, 34, 35, 37 in 14
Lotko: 3 4 2 0 1 9

Sklad 84. kroga za Sedmico: 300.000 EUR
Sklad 84. kroga za PLUS: 1.150.000 EUR
Sklad 84. kroga za Lotko: 340.000 EUR

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

Naše potnike obveščamo, da bomo izvajanje dejavnosti nadaljevali, ko se sprostijo ukrepi. Ostanite zdravi!

www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Pohod na Čemšenik

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na 10. tradicionalni pohod na Čemšenik, ki bo v nedeljo, 18. oktobra. Odhod z osebni avtomobili bo ob 8. uri izpred Mercator centra na Primskovem. Prijave sprejema Rozalija Rajgelj na tel. 031 392 766 ali po e-pošti: rozalija.rajgelj@gmail.com.

OBVESTILA

Delavnica za pomoč pri limfedemu odpovedana

Jesenice – Zaradi epidemioloških razmer in v skrbi za zdravje je delavnica za pomoč pri limfedemu v organizaciji Slovenskega združenja za boj proti raku dojk Europa Donna in Ljudske univerze Jesenice 19. oktobra na Jesenicah odpovedana. Prestavili so jo na poznejši čas, ko bodo razmere ugodnejše. O novem datumu bodo objavljene obveščene.

Prireditve Prirodoslovnega muzeja do novega leta odpovedane

Ljubljana – Prirodoslovni muzej Slovenije obvešča, da so vse prireditve do novega leta odpovedane.

Odpovedane dejavnosti Muzeja radovljiške občine

Radovljica – Muzeji radovljiške občine zaradi trenutnih razmer v skladu z vsemi predvidenimi ukrepi Vlade RS in NIJZ do nadaljnjega odpovedujejo napovedane dejavnosti – delavnice, muzejske večere in javne vodene ogledne. Ob upoštevanju ukrepov vabijo k individualnim ogledom razstav, obiščete pa jih lahko tudi na njihovi spletni strani.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 17. oktobra, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Božje oči ob 9. uri ter predavanje Iliane Aleksin ob 10. uri.

Pred vami je kuharska knjižica, ki bo vaši domišljiji dala pristo pot! Sirove poslastice v obliki sonca, šopki rož iz surove zelenjave, vulkanski krompirji in čokoladne torte, ... Izbirate lahko med 50 recepti, ki vas bodo korak za korakom vodili do kulinarčnih poslastic.

Recepti so opremljeni z zabavnimi ilustracijami in fotografijami, ob katerih se človeku pocedijo sline! 64 strani.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

5 EUR
*poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

KINO SPORED

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 17. 10.
20.50 PADATI
15.30, 16.30, 17.30, 18.30 TROLI NA SVETOVNI TURNEJI, sinhro.
16.00, 18.00 TROLI NA SVETOVNI TURNEJI, 3D, sinhro.
20.20 NOVI MUTANTI
16.20, 18.40, 20.30 PRVIČ NARAZEN
19.30 TENET
18.15, 20.00 VOJNA Z DEDKOM
15.50 MULAN

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 16. 10.
20.00 PADATI
Sobota, 17. 10.
18.00 TROLI NA SVETOVNI TURNEJI, 3D, sinhro.
20.00 PADATI
Nedelja, 18. 10.
17.00 TROLI NA SVETOVNI TURNEJI, sinhro.
19.00 PADATI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 16. oktobra
19.30 Oče Romuald/Lovrenc Marušič: ŠKOFJELOŠKI PASIJON (v dvorani PGK)
Sobota, 17. oktobra
10.00 Lea Menard: PASJEDIVŠČINA (v dvorani PGK, matineja)
19.30 Oče Romuald/Lovrenc Marušič: ŠKOFJELOŠKI PASIJON (v dvorani PGK)
Ponedeljek, 19. oktobra
19.30 Nava Semel: VEČNI OTROK (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Sobota, 17. oktobra
20.00 Špas teater: AVDICIJA

PETKOVA PRIREDITEV
Izjava: Kaličopkovo gledališče
VEVERIČEK POSEBNE SORTE
Petek, 16. oktober 2020, ob 17.30
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izjava: Lea Menard
PASJEDIVŠČINA
Sobota, 17. oktober 2020, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

Gorenjski Glas

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

MEŠTNA OBČINA KRANJ

triglav

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

STANOVANJE v Kranju, tel.: 051/427-576 20002341

LOKA NEPREMIČNINE
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

HIŠE

KUPIM

HIŠO ali pol hiše z vrtom v Kranju ali okolici, tel.: 031/449-093 20002372

NAJEMEM

KRANJ – Tržič za daljši čas najemem stanovanje ali del hiše, tel.: 070/719-008 20002363

FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

VIKENDI, APARTMAJI

NAJEMEM

OD gore Storžič do Kravca z okolico najemem vikend za 10 let. Plačilo najemnine vsako leto, za eno leto vnaprej. Ponudbe na 031/683-622, pošlji sporočilo SMS 20002348

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO v Kranju, 14 m², Kidričeva, dolgoročno, 75 EUR/mesec, tel.: 031/549-008 20002344

DOMPLAN zemeljski plin po akcijski ceni 0,02020 €/kWh do konca leta 2020!

Več o akcijski ponudbi lahko dobite na spletni strani www.domplan.siDomplan, d.d., PE Energetika
Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 800
E: energetika@domplan.si
I: www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

DACIA Duster 1.6, 4.000 km, navadna, cena 8.000 EUR, in Panda 4 x 4, 1.000 EUR, tel.: 041/758-972 20002381

OPEL Astra 1.7 CDTI, karavan, letnik 2011, 224.000 km, kozmo športna oprema, tel.: 070/817-646, 031/584-796 20002357

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Druhovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 20002233

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Copova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 20002165

DRUGA VOZILA

PRODAM

KAMP prikolico Adria optima, zimsko-letno, zelo malo v uporabi, za 4 osebe, cena 2.500 EUR, tel.: 031/374-706 20002362

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOTOR Kawasaki KLE 500, letnik 2003, 23.400 km, cena 1.950 EUR, reg. do 4/2021, tel.: 070/593-009 20002375

STROJI IN ORODJA

PRODAM

PLUG za sneg ter posipalec za sol in pesek, odlično ohranjen, tel.: 041/762-562 20002365

ROČNI prezračevalnik trave in Vorwerk priključek za pomivanje, tel.: 040/351-342 20002334

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SMREKOVE suhe plohe, cena 140 EUR/m³, večja količina, 130 EUR/m³, tel.: 041/756-007 20002218

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 20002159

BUKOVA in hrastova suha drva, možna dostava, tel.: 031/309-747 20002378

SLAMO in barjansko seno v balah, tel.: 041/623-449 20002047

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 20002345

SUHA bukova, metrska drva, okolica Železnikov, tel.: 031/309-731 20002358

SUHA bukova drva, cena 60 EUR, možna dostava, tel.: 031/351-172 20002361

SUHA bukova drva, cena 65 EUR/m³ za metrska, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 040/201-295 20002364

SUHA, mešana drva, razžagana, možna dostava, cena po dogovoru, tel.: 051/412-165 20002355

SUHE trske za podkurit, za centralno, krušno peč ali kamin, tel.: 041/986-986 20002353

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

MOŠKO trekking kolo Nakamura, odlično ohranjen, cena 160 EUR, tel.: 070/865-478 20002335

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikatni, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne, energijske vrednosti, tel.: 040/567-544 20002352

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 20002164

OBLAČILA IN OBUDEV

PRODAM

MOTO – ženska obleka št. 44, škornji št. 39, moški št. 44 in dežni kombinizon št. 56, tel.: 031/520-004 20002359

ROČNO pletene nogavice iz domače ovčje volne, tel.: 040/201-462 20002343

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OHRANJEN otroški stolček za hranjenje, cena 14 EUR, tel.: 041/740-955 20002332

OTROŠKI stolček od 9 mesecev do 4 let, skoraj nič rabljen, tel.: 041/892-365 20002333

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, z mizo in koritom, tel.: 070/558-214 20002379

CIRKULAR za žaganje drv, na kolesih, miza 1 m x 1 m, 5-fazni motor, tel.: 04/51-37-141, 030/914-740 20002380

GUMI voz, priklop na traktor in pripravo za izdelovanje butar, tel.: 031/804-447 20002366

TRAKTORSKI zadnji drog in klešče fi 30 in 50 cm za nakladanje hlodov, tel.: 031/804-447 20002367

KUPIM

OD lastnika kupim traktor za lastne potrebe, dobro plačilo, tel.: 030/419-790 20002231

TRAKTORSKI plato in prodam eko jabolka za stiskanje, tel.: 041/608-765 20002338

PRIDELKI

PRODAM

HRUŠKE moštarice, Radovljica, tel.: 041/660-609 20002349

JABOLKA topaz, crimson, gemini, carjevič, Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797 20002376

KRMNI krompir, ugodno, možna dostava, tel.: 041/521-692 20002205

KROMPIR beli in rdeči, jedilni in krmni: maršbard, sora, desire, belarosa, tel.: 041/971-508 20002350

NEŠKROPLJENA jabolka, tel.: 041/847-500 20002337

NEŠKROPLJENA jabolka bobovec, tel.: 031/609-825 20002351

NEŠKROPLJENA jabolka voščence, tel.: 041/555-822 20002371

SENO v okroglih in malih oglatih balah, imam lastno seno in svoj prevoz, tel.: 041/533-526 20002342

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM ali menjam plemenskega zajca, starega 6 mesecev, tel.: 030/793-934 20002336

PRODAM

2 bikca LS BP, 140-150 kg, ter bukova in hrastova drva, suha pod kozolcem, z dostavo, tel.: 031/378-946 20002374

JARKICE, rjave in bele, v začetku nesnosti, dostava. Cepljene proti 8 boleznim, iz lastne vzreje. Kmetija Šraj, Robert Šraj, Čadramska vas 19, Poljčane, tel.: 031/751-675 20002331

Premium peciva
deserti in sladice

224 strani, 15 x 20 cm, spiralna vezava,

Pred vami je najnovejša kuharica za kremasta peciva in sladice – sadna peciva, rulade, torte in tortice, sladice brez peke, deserte v kozarčih in ostale kremaste užitke. Njihova jasna in enostavna priprava vodi vsakogar do zagotavljenega uspeha.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

NESPODOBNI ODVETNIK

Vse otroštvo se je upiral vsem pravilom, vedno je bil v opoziciji, vedno je bil drugačen. Mladi upornik se je razvil v najboljšega zagovornika v državi, postal in ostal je ikona slovenskega odvetništva.

246 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

19⁹⁹ EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

JASLICE
čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

14⁵⁰ EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 20002162

TELICO LS, staro 18 mesecev, brejo, tel.: 031/866-687 20002354

VEČ bikov in teličk simentalcev, težkih od 200 do 300 kg, pašne, tel.: 031/563-109 20002346

KUPIM

BIKCA ali teličko simentalca/-ko, staro do 10 dni, tel.: 031/677-850 20002369

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 20002161

PODARIM

ČB mucka, starega 3 mesece, tel.: 04/25-71-696 20002356

OSTALO

PRODAM

GAJBICE za kmetijske pridelke, žagan lipov les, deske, prizme, tel.: 031/696-944 20002360

OTAVO, druga košnja v kockah, tel.: 031/309-747 20002377

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – pomoč na domu, čiščenje, nega, okolica Kranja in Kranj, tel.: 040/215-044 20002368

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

IŠČEM DELO – pomoč starejšim in v gospodinjstvu, varstvo otrok, tel.: 041/805-817 20002347

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 20002160

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 20002166

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 20002167

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 20002163

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 20001720

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 20002229

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 20002158

RAZNO

PRODAM

2 grelni blazini in spalno vrečo, ugodno, tel.: 04/20-12-483, 040/773-232 20002370

CIRKULAR za žaganje drv, pripravo za mletje mesa, oboje na 3-fazni tok, in starinsko, delujočo tehniko na uteži, tel.: 041/350-348 20002373

GORSKO, moško kolo, 50 EUR, žensko kolo z vsvo opremo, 50 EUR, in motorno žago Plantifleks, 70 EUR, tel.: 064/234-043 20002339

SOD – nerjaveč RF za sok, vino, 64, 84 in 124 litrov, ter novo vrtno škropilnico 10 l, tel.: 041/858-149 20002062

ZIMSKE gume na platiščih od Suzuki Igris in nove nizke čevlje, topli podplat, tel.: 031/262-046 20002340

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

OSMRTNICA

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

V 90. letu je svojo življenjsko pot sklenil

VULE CICMIL

Naj ostane v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

FRANC PODJED

Na zadnjo pot ga bomo pospremili danes, 16. oktobra 2020, ob 16. uri na pokopališču v Cerkljah.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Z žalostjo sporočamo, da je umrla naša dolgoletna sodelavka

CIRILA POTOČNIK

upokojenka

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Delavke in delavci Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Območna enota Kranj

ZAHVALA

V 105. letu nas je zapustila naša

MANCA ROGELJ

Nabrnikova iz Potoč

Lepo se zahvaljujemo sorodnikom. Vedno ste bili njen ponos, upanje in veselje. Hvala Ani in pevčemu, da ste se s petjem poslovali od nje. Hvala sosedom, prijateljem in ključarjema. Hvala dr. Mateji Lopuh z ekipo mobilne enote paliativne oskrbe in pogrebni službi Navček. Hvala g. župniku Pavletu Okolišu in bratu Mateju Štravsu za lep pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Milena z družino

V SPOMIN

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.*

V sredo, 14. oktobra 2020, je minilo 15 let, odkar nas je nenadoma, nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

ANDREJ BALANČ

1987–2005

Vsem, ki se ga spominjate in mu poklanjate lepe misli, iskrena hvala.

Mami, ati, Mateja

*Visoko ponese te oblak neba,
daleč odplavi te val morja,
srce je omagalo, tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil mož, oče in ded

JANEZ HRIBERNIK

iz Spodnjih Bitenj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, Komunalni Kranj, g. župniku B. Likarju in DU Bitnje Stražišče za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje ter tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Ludvika, hči Zdenka z Emilom, sin Silvo s Tanjo ter vnuka Nina in Uroš z Iris

*Delo, skrb, ljubezen do
čebelic in družine,
to bilo je tvoje življenje.
Sedaj spokojno spiš
in z nami kot prej živiš.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil

JANEZ RAKOVEC

čebelar iz Bašlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, Čebelarскому društvu Fran Lakmayer Preddvor, Društvu upokojencev Preddvor za izrečena sožalja. Hvala praporščakom, iskrena hvala dr. Lopuhovi in njenemu osebju. Hvala gospodu Darku Miklavčiču za govor ob grobu, hvala župniku Mihi Lavrinu in Pavlu Okolišu za lep cerkveni obred. Vsem in vsakomur iskrena hvala.

Žalujoči: žena Milka, sin Ambrož z družino, hčerka Veronika z družino ter vnuki in pravnuk
Bašelj, 10. oktobra 2020

Nova radovljiška knjižnica ima že novo streho

Po dveh letih in pol je streha nove knjižnice zdaj skoraj popolnoma zamenjana, saj je ob vseh večjih deževjih v novo stavbo tekla voda. Ker zamaka tudi v kleti, so že odstranili tlak pred vhodom v knjižnico, da zatesnijo tudi ta del stavbe.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Že tako rekoč prvo deževje po odprtju nove knjižnice v Radovljici pred dvema letoma in pol je pokazalo, da streha na stavbi ne tesni tako, kot bi morala, zaradi česar je, posebej ob večjih deževjih, prostore zalivala voda. Tako ob poletnih nalivih kot med jesenskim deževjem so knjižničarji postavljali posode, v katere se je stekala voda, ki je v notranjost curljala skozi fasadni ovoj; zdaj se je izkazalo, da tudi skozi streho. Knjige sicer niso bile nikoli ogrožene, je pa zaradi vode ves čas nastajala škoda na sami stavbi kot tudi na opremi.

Občina Radovljica se je tako že od odprtja naprej ubadala z odpravljanjem napak in pomanjkljivosti in še spomladi je bilo videti, da so glavino težav odpravili. A kot pojasnjuje župan Ciril Globočnik, se je kljub sprva obetavnim rezultatom izkazalo, da so v mansardi objekta tudi po prvi sanaciji ostala tri mesta zamakanja, zato je izvajalec pristopil k ponovni sanaciji. Delno so sanirali streho

Že vse od pomladi se v Radovljici ukvarjajo s sanacijo strehe nove knjižnice, ki naj bi bila zdaj vendarle uspešno končana. Izvajalec ureja še strop kletne etaže, zaradi česar so odstranili tlak pred vhodom v knjižnico.

in prezračevalne kanale, ki bi lahko bili vzrok zamakanja, a so bile po izvedbi preizkusa tesnosti na delu strehe nad sejno sobo in pregledu vertikalnih zaključkov odkrite dodatne napake, zato je bil preplaščen še en del strehe ter izvedeni novi vertikalni zaključki. Ker se zamakanje v sejni sobi ni ustavilo, čeprav je izvajalec izvedel uspešen tesnostni preizkus na delu strehe, ki je bila sanirana, je

izvedel še sanacijo odtoka z višjega nivoja strehe in nato v celoti preplasil še ta del strehe ter izvedel nove vertikalne zaključke. Vertikalne zaključ-

dneh bodo izvedli še popravila na poškodovanem stavbnem pohištvu, kjer se na velikih drsnih vratih pojavlja zamakanje ob večjih nalivih,

Tako ob poletnih nalivih kot med jesenskim deževjem so knjižničarji postavljali posode, v katere se je stekala voda, ki je v notranjost curljala skozi fasadni ovoj; zdaj se je izkazalo, da tudi skozi streho.

ke je obnovil tudi ob instalacijskih jaških, je v pojasnilu, namenjenem občinskim svetnikom, navedel župan.

Izvajalec ugotavlja, da se po teh posegih ob zadnjem dežju zamakanje strehe v mansardi ni več pojavilo in da mu je, kot kaže, zdaj vendarle v celoti uspelo odpraviti zamakanje v mansardi, ki je, kot pravijo, posledica slabo izvedenih hidroizolacijskih del na strehi ter na vzhodni fasadi pod teraso zaradi slabo izvedenega detajla zaključka fasade. V prihodnjih 14

ter odpravili zamakanje na podest v drugem nadstropju, ki je po oceni izvajalca sanacije tudi posledica netesnosti fasade.

Izvedli bodo tudi sanacijo stropa kletne etaže, kjer se vztrajno in vedno resneje pojavlja zamakanje ob požarnem stopnišču. S tem namenom so že odstranili tlak in začeli urejanje drenaže po celotni dolžini ploščadi pred stavbo, kjer se ulovi in nadzorovano odvede voda, ki predvidoma prihaja z Vurnikovega trga, so še pojasnili.

Knjižničarji so ob vsakem večjem deževju podstavljali latorje in s polivinilom ščitili knjige pred vlago.

vremenska napoved

Danes bo oblačno, predvsem dopoldne so še možne padavine. Meja sneženja bo med 1100 in 1300 metri nadmorske višine, le jutraj v Zgornjesavski dolini lahko nekoliko nižje. Jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla.

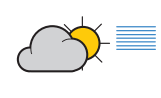
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

6/9 °C

SOBOTA

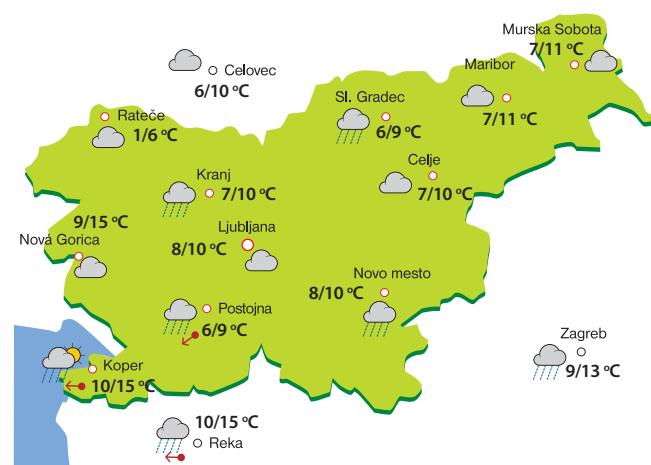

3/12 °C

NEDELJA

-1/12 °C

V pitno vodo zašle bakterije

Uporabniki pitne vode iz vodooskrbnega sistema Iverje morajo vodo v zadnjih treh tednih te dni prekuhavati že drugič. Prvič so bile krive nizke vodne razmere, tokrat pa mikrobiološka onesnaženost.

JASNA PALADIN

Kamnik – Komunalno podjetje Kamnik je v sredo popoldne javnost obvestilo o nujnem ukrepu prekuhanja vode za vse uporabnike vodovodnega sistema Iverje. Gre za naselja Kamnik, Duplica, Bakovnik, Tunjice, Vrhpolje, Soteska, Hrib, Volčji Potok, Šmarca, Podgorje, Tučna, Briše, Kužna, Mekinje, Žale, Petrovo (vključno z obvoznic), Rudnik pri Radomljah v občini Kamnik in pa celotno občino Komenda ali skupaj kar okoli 20 tisoč uporabnikov. Ukrep je bil nujen zaradi mikrobiološke onesnaženosti vode oziroma neskladnosti vzorcev rednega vzorčenja pitne vode.

Kaj natanko je bilo krivo za ukrep nujnega prekuhanja, nam iz Komunalnega podjetja Kamnik do zaključka redakcije niso sporočili, neuradno pa naj bi v odvzetem vzorcu odkrili kloriformne bakterije. Ukrep oziroma razmere v zadnjih treh tednih so občane močno razburile, saj je kamniška voda od nekdanj veljala za bolj kakovostno, so nam pa na občini potrdili, da je upravljavec vodovodnega sistema, Komunalno podjetje Kamnik, takoj začel potrebne postopke. Po obvestilu javnosti o obveznem prekuhanju vode do preklica so vodovodni sistem začeli klorirati, izvedli so pregled območja vodnega zajetja Iverje, odvzeti so bili vzorci za ugotavljanje morebitnega izvora onesnaženja vode.

Včeraj dopoldne je Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano odvzel vzorce vode, rezultati analiz bodo znani danes, v petek.

Na občini so nam še pojasnili, da je bilo pri pregledu stanja drenažnega sistema Iverje s kamero pri težavah z vodo pred tremi tedni ugotovljeno, da je drenažni sistem dotrajan in na posameznih odsekih poškodovan. Za zagotovitev izboljšane izdatnosti zajetja Iverje bi bilo treba zgraditi tri črpalne vrtnice globine 170 metrov. »S tem bo oskrba s pitno vodo bistveno izboljšana, saj bo neodvisna od stanja rečnega korita in količine vode v reki Kamniška Bistrica. V osnutek proračuna Občine Kamnik za leto 2021 smo že umestili sredstva za izgradnjo prve črpalne vrtnice,« pravijo na občini, kjer pa se bodo morali soočiti tudi z onesnaženjem območja, ki je povezano z vse bolj množičnim turizmom na Veliki planini, od koder se napajajo kamniški izviri.

Komunalno podjetje Kamnik, ki je koncesionar oziroma upravljavec vodovodov v lasti Občine Kamnik, je včeraj, 15. oktobra, organiziralo »prvo pomoč« za prehodno premostitev težav, ki jih je prinesla motena oskrba z vodovodnega sistema Iverje. Vrtcem in šolam v obeh občinah ter oskrbovancem Doma starejših občanov Kamnik so že zjutraj in čez dan dostavili ustekleničeno vodo.

Ukrep nujnega prekuhanja velja do preklica.

GGD še v igri za drugi tir

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjska gradbena družba (GGD) skupaj s češkim Metrostavom in CGP ostaja med ponudniki, ki se bodo še naprej potegovali za izgradnjo drugega tira med Divačo in Koprom. Uprava projektne družbe zTDC je namreč sposobnost sodelovanja v drugi fazi javnega naročila za gradnjo objektov na odsekih železniške proge Divača–Črni Kal in Črni Kal–Koper priznala štirim glavnim ponudnikom,

njeno odločitev pa je nadzorni svet družbe že potrdil. Sposobnost za oba odseka so priznali še avstrijskemu Strabagu skupaj z nemškimi podjetjem Ed Züblin in turškimi Gülermak Agrom, Kolektorju CPG v sodelovanju z Yapı Merkezi in Özalp in turškemu gradbincu Cengiz. Iz projekta so tako izpadli kitajski ponudniki, ker Kitajska s Slovenijo nima sklenjenega dvostranskega trgovskega sporazuma, medtem ko ga Turčija ima.